

accountant

NBA-magazine voor accountants en financials | nr. 2 2021

Het is decision
time en cfo's
kunnen zich
onsterfelijk maken

Vrouwen doen het
over de hele linie
beter dan mannen

Een platform voor
verbinding

ANTJE KUILBOER-NOORMAN & HERMAN VAN BRENK

‘Waarom doen we wat we doen?’

MARIANNE VAN KIMMENADE OP DE STOEL / WAAROM DE BREXIT OOK GEVOLGEN
KAN HEBBEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING / HERSTARTEN NA CORONA

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

NBA Community
Platform

*Ontmoeten,
samenwerken,
kennis delen.*

Powered by NBA

Hoera! al 1.000 actieve deelnemers

NBA Community
Platform

*Ontmoeten, samenwerken,
kennis delen.*

www.nba.nl/communities
of download de NBAApp

INHOUD

Colofon

ACCOUNTANT

NBA-magazine voor accountants en financials

Elfde jaargang

De in dit tijdschrift voorkomende meningsuitingen mogen niet worden gezien als officiële zienswijzen van de NBA, tenzij zulks uitdrukkelijk is vermeld. Overnemen van de inhoud van dit tijdschrift is mogelijk met bronvermelding. ISSN 2211-5382.

REDACTIE

Marc Schweppe, hoofdredacteur
Marja Brouwer-Franken, eindredacteur
Björn Remmerswaal, redacteur
Erwin Breijl, webredacteur

REDACTIEADRES

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam,
telefoon 020-3010368,
e-mail redactie@accountant.nl

WEBSITE

www.accountant.nl

MEDEWERKERS

Lex van Almelo, Bert Bakker, Adrie Boxmeer,
Ronald Bruins, Wendy Groot, Rob Heinsbroek,
Arnout van Kempen, Lieuwe Koopmans,
Luc Quadackers, Peter Steeman, Elly Stroo Cloeck,
Henk Vlaming, Nart Wielaard

BEELD

De Beeldredacteur, VRHL, Marja Brouwer

ABONNEMENTEN

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam,
telefoon 020-3010323, prijs € 100 per jaargang,
voor studerende € 50, losse nummers € 25,
prijzen inclusief btw.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan en lopen automatisch door, tenzij dertig dagen voor de vervaldatum schriftelijk wordt opgezegd. Adreswijziging mailen naar boekhandel@nba.nl.

VORMGEVING

VRHL Content en Creatie
Alphen aan den Rijn, www.vrhl.nl

ADVERTENTIES

Elma Media BV, Postbus 18, 1720 AA
Broek op Langendijk
Contactpersoon: Rob Stavenuiter,
telefoon 0226-331638, e-mail r.stavenuiter@elma.nl

DRUKKERIJ

Senefelder Misset Doetinchem

© 2021 NBA

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Accountant bevat informatie en wenken, die met de meeste zorgvuldigheid zijn samengesteld. NBA en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie en wenken.

-
- 7 **Werk aan de winkel - Marco van der Vegte**
-
- 8 **De kwestie**
Herstarten na corona
-
- 10 **‘Waarom doen we wat we doen?’**
Interview met Herman van Brenk en Antje Kuilboer over beroepsfilosofie voor accountants.
-
- 17 **Tuchtrecht**
Rugklachten
-
- 18 **In beeld: Seren Güven**
-
- 20 **Het is *decision time* en cfo's kunnen zich onsterfelijk maken**
Er is maar één manier om de concurrent te slim af te zijn: betere beslissingen nemen, gebaseerd op data.
-
- 24 **Het vak**
Waarom de brexit ook gevolgen kan hebben voor financiële verslaggeving
-
- 26 **Op de stoel**
Marianne van Kimmenade, themaregisseur fraude NBA
-
- 29 **Zou je niet? - Wendy Groot**
-
- 30 **Een platform voor verbinding**
De NBA opende eind februari haar nieuwe community platform. Doel: online kennis en ervaring uitwisselen tussen NBA-leden en stakeholders. Hoe zijn de eerste ervaringen?
-
- 34 **FYI**
-
- 38 **Online beëdigd**
-
- 41 **Dilemma - Horen, zien en zwijgen?**
-
- 42 **Vrouwen doen het over de hele linie beter dan mannen**
Interview met Janka Stoker over ‘vrouwelijk’ leiderschap.
-
- 49 **#Klooienmetcomputers**
-
- 50 **Becijferd**
-
- 53 **Docudrama**
-
- 56 **Bronnen**
-
- 58 **NBA Nieuws**
-
- 62 **De lastige controleur - Marc Schweppe**

ONLINE
OPEN AVOND
18 MEI

RA OP ZAK? BOOST JE CARRIÈRE MET DE RC-TITEL

EXECUTIVE MASTER OF FINANCE & CONTROL

Til jouw financieel-strategisch inzicht en bedrijfskundige kennis naar een hoger niveau. Met de deeltijd RC-opleiding van Nyenrode Business Universiteit

zet je vol in op je persoonlijke ontwikkeling en leiderschapskwaliteiten. Meld je aan voor de online open avond.

[NYENRODE.NL/EMFC](https://nyenrode.nl/emfc)

NEEM VOOR MEER INFORMATIE CONTACT OP MET ONZE PROGRAMMA-ADVISEUR
ELINE DE CROES: CONTROLLING@NYENRODE.NL +31 (0)346 295 747

Werk aan de winkel

MARCO VAN DER VEGTE

Marco van der Vegte is voorzitter van de NBA.

Op het moment dat ik dit schrijf is de lente zich uitbundig aan het tonen. Het nieuwe leven dat je overal ziet doet me denken aan de nieuwe start die ook onze samenleving binnenkort gaat maken. Ik denk dan aan winkels die gaan heropenen, de horeca waar we weer naar toe kunnen, sportwedstrijden; alles komt als het ware weer tot leven aan de hand van de vaccinaties.

Voor onze beroepsgroep betekent dat ook dat er opnieuw werk aan de winkel is. De adviespraktijk draait in de loop van dit jaar weer op volle toeren, zeker ook bij de mkb-accountants. Veel ondernemers zitten met vragen: hoe pak ik de draad weer op, wat is een goed moment om te investeren en welke keuzes zijn daarin verstandig?

Ook zal hopelijk het werken op afstand in de komende periode (ik durf niet te spreken in weken) wellicht wat kunnen worden losgelaten en kunnen we elkaar weer zien en ontmoeten. We zijn snel gewend geraakt aan het op afstand samenwerken, maar ik merk toch dat de diepgang van een online discussie het niet haalt bij een ontmoeting. Als het procesmatig is,

dan gaat het goed en is het efficiënt en effectief. Maar bij verschillen van mening, of om eens diepgaand te brainstormen, blijf ik het toch ingewikkeld vinden.

Voor velen van ons geldt ook dat er nog steeds veel werk is aan de NOW-regelingen. Dat blijft wel even zo, want de steunmaatregelen lopen nog altijd door en de verantwoording komt er achteraan. We hebben oog voor de vraag om dit zo efficiënt mogelijk in te richten en voeren daarover overleg met SZW.

Als NBA hebben wij over het hele moeilijke jaar dat veel mkb-ondernemers achter de rug hebben en hoe daarna verder te gaan, een open brief geschreven aan ondernemersorganisaties en de politiek. In dit nummer van Accountant meer daarover, inclusief een reactie van MKB Nederland.

Nart Wielaard schreef een lezenswaardig stuk over de steeds belangrijker rol van data in het werk van de cfo en de managementlagen daaronder. Wat ik ook met veel interesse las was een verhaal over filosofie voor accountants. Op Nyenrode wordt nagedacht over het fundament van ons vak.

Zoals jullie hebben gezien heeft de NBA zich de afgelopen jaren steeds nadrukkelijker uitgesproken over diversiteit. In onze sector zijn vrouwen nog steeds zwaar ondervertegenwoordigd. Het gaat wel langzaamaan iets beter; inmiddels is ruim 21 procent van onze leden vrouw. Over vrouwelijk leiderschap in dit magazine een interview met Jana Stoker.

Kortom, naast de gebruikelijke rubrieken valt er weer voldoende te lezen in dit blad.

Tot slot: het zal niemand zijn ontgaan dat de NBA ook zelf in het nieuws is geweest in april, vanwege gebeurtenissen rondom onze voordracht voor mijn opvolger. Dat was moeilijk, vooraf voor de persoon in kwestie, maar ook voor het bestuur, de NBA en daarmee voor het beroep. Ik ben er van overtuigd dat we zorgvuldig te werk zijn gegaan. Ons selectieproces is gedegen ingericht, maar soms lopen dingen anders dan verwacht. Dat doet wat mij betreft niets af aan onze inzet voor het beroep en het maatschappelijk verkeer. ←

De coronatunnel is voor veel ondernemingen eindeloos lang en donker. Het kabinetsmotto 'nog even volhouden' is na ruim een jaar van veelal verplichte sluiting van bedrijfsactiviteiten nauwelijks nog geloofwaardig. Reserves drogen op en het water staat veel ondernemers aan de lippen. Hoe straks verder? Doorgaan of stoppen? En wat kan de accountant daaraan bijdragen?

TEKST MARC SCHWEPPE BEELD MICHEL TER WOLBEEK

Herstarten na corona

Begin maart: een jaar na de eerste lockdown vanwege de coronapandemie pleit de NBA in een open brief aan politiek, ondernemers en accountants voor herstartleningen aan levensvatbare bedrijven. Ook wil de beroepsorganisatie verruiming van de terugbetalingstermijn van overheidsschulden naar vijf jaar. De NBA doet daarnaast vijf aanbevelingen voor een herstart na corona.

Accountants zien ondernemingen in het mkb alle zeilen bijzetten om de eigen onderneming voort te kunnen zetten. De steunmaatregelen van de regering (zoals NOW, TOZO of TVL) helpen mkb-ondernemers vooral op de korte termijn. Net als betalingsuitstel voor loonheffing en belastingen, betaalpauses bij banken en eventuele afspraken met verhuurders en leveranciers.

Het verlies aan inkomsten leidt desondanks bij zwaar getroffen ondernemingen tot liquiditeitsproblemen. Buffers, privé spaarpotten, leningen: alles droogt op, met name in zwaar getroffen sectoren als de horeca, evenementen, de reisbranche en de retail. Bij veel ondernemers ontstaan grote problemen als de steunmaatregelen van de overheid aflopen en de aflossingsverplichtingen ingaan. Dat kan betaling van uitgestelde verplichtingen betreffen, zoals

belastingafdracht, maar ook mogelijke terugbetaling van te veel uitgekeerde bedragen aan NOW-steun.

Levensvatbaarheid

In de open brief roept de NBA ondernemers op om zich, samen met hun accountant, voor te bereiden voor een volgende fase: hak op basis van een herstartplan zo spoedig mogelijk de knoop door: heropenen, saneren of stoppen.

Accountants staan ondernemers vaak al jaren met financiële raad en daad terzijde en kunnen en willen ook in de huidige situatie een bijdrage leveren, stelt de beroepsorganisatie. Daarom moeten ze de levensvatbaarheid van ondernemingen 'na corona' bij hun cliënten tot gespreksonderwerp maken. Dat betekent een moeilijk, maar noodzakelijk gesprek over onderwerpen als liquiditeit, financiering, andere buffers, huurkorting of -uitstel, alternatieve bedrijfsvoering of optimalisatie van werkkapitaal.

De NBA reageert met de open brief op een eerdere oproep van MKB-Nederland-voorzitter Jacco Vonhof aan accountants, om een belangrijke rol te spelen bij het in kaart brengen van de liquiditeitspositie van ondernemingen.

Klankbord

Zeker voor het mkb is het van belang dat de accountant nu meer als adviseur optreedt dan

als controleur, stelt MKB-Nederland. “Ondernemers die het zwaar hebben, hebben bij uitstek behoefte aan een klankbord en die rol kan de accountant uitstekend vervullen. Ook als een ondernemer in deze moeilijke situatie bijvoorbeeld zou willen stoppen, kan de accountant daarbij helpen.” Verder is het nu ook van belang dat de accountant zijn eigen kosten zo laag mogelijk houdt, benadrukt de ondernemersorganisatie.

VNO-NCW en MKB-Nederland hebben eind maart samen een *Ondernemersagenda voor herstel en groei* uitgebracht. Ook die publicatie bevat voorstellen om ondernemers in staat te stellen de crisis te overleven, ervan te herstellen en weer te kunnen groeien. “Wij verwachten dat het wel tot 2024 zal duren voordat bedrijven gemiddeld weer op het op niveau van vóór corona zitten”, aldus MKB-Nederland.

‘Het is ondernemers vaak eigen dat ze lang door gaan, optimistisch zijn, niet willen opgeven.’

De NBA maakt dit najaar een herstart met de campagne ‘Nederland rekent op zijn accountants’. Vlak voor de eerste lockdown in maart 2020 startte de NBA met een specifiek op het mkb gerichte campagne, maar schortte die vervolgens op. Met aangepaste uitingen komt de campagne dit jaar terug. Bij communicatiebureau VRHL in Alphen aan den Rijn wordt hard gewerkt aan de invulling.

VIJF AANBEVELINGEN

De open brief van de NBA *Perspectief na corona* bevat vijf aanbevelingen ten behoeve van mkb-bedrijven in zwaar weer:

1. Kabinet: faciliteer herstart levensvatbare bedrijven.
2. Ondernemers: verkrijg financieel overzicht en maak een herstartplan.
3. Ondernemers: neem tijdig maatregelen om erger te voorkomen.
4. Ondernemers: saneer schulden en/of stop op tijd.
5. Accountants: ga in gesprek.

De open brief is ondertekend door NBA-voorzitter Marco van der Vegte en door Leen Paape, voorzitter van de Signaleringsraad van de NBA. De brief is op 5 maart aangeboden aan het kabinet, MKB-Nederland en de eigen achterban. Hij is beschikbaar via nba.nl en Accountant.nl.

“Belangrijk is dat ondernemers weer lucht krijgen, kans om te herstellen en weer te investeren. Met een lege bankrekening en een berg aan schulden lukt dat niet, dus daar moet iets aan gebeuren.”

Herstelpakket

Het Corona Herstelpakket in de *Ondernemersagenda* gaat uit van verlenging van de staatssteun tot eind 2021. Eerste prioriteit om te werken aan herstel is de aanpak van de schuldenberg. Waar de NBA een verruiming van de terugbetaltermijn naar vijf jaar voorstelt, pleiten VNO-NCW en MKB-NL voor tenminste tien jaar. Ook willen zij dat ondernemers pas over twee jaar hoeven te starten met terugbetalen.

Om private schulden aan te pakken zou een herstelfonds moeten worden opgezet. Ook een fatsoenlijke stopregeling en dito afhandeling van faillissementen zijn van belang, aldus de ondernemersorganisaties.

Afweging maken

Er zit dus de nodige overlap in de plannen van accountants en ondernemersorganisaties richting kabinet. Ondernemers moeten in ieder geval goed kijken hoe ze ervoor staan en hoe ze straks verder kunnen. “En misschien moeten ze de moeilijke beslissing nemen dat het beter is om te stoppen, voordat ze failliet gaan en echt alles kwijt raken waarvoor ze ooit hebben gewerkt”, stelt MKB-Nederland. Bij die afweging kan de accountant een goede rol spelen. “Het is ondernemers vaak eigen dat ze lang door gaan, optimistisch zijn, niet willen opgeven. Probleem met stoppen is ook dat dat voor veel ondernemers nu niet of nauwelijks te betalen is. Schulden moeten dan worden afgerekend en voor medewerkers moet transitievergoeding worden betaald.”

Liever dus een goede regeling die voorkomt dat ondernemers die liever willen stoppen, toch moeten doorgaan en uiteindelijk alsnog failliet gaan. De bal ligt bij het kabinet. Maar eerst moet er licht zijn aan het eind van de tunnel. ←

Filosofie speelt in veel beroepen een belangrijke rol. Denk aan medisch-ethische kwesties (is euthanasie acceptabel) of het bepalen van de strafmaat in de rechtspraak (wel of geen doodstraf). Volgens Herman van Brenk en Antje Kuilboer-Noorman moeten ook accountants zich afvragen waarom ze doen wat ze doen. Daarom zijn zij bij Nyenrode gestart met de keuzemodule 'Beroepsfilosofie voor accountants'.

TEKST LUC QUADACKERS BEELD MICHEL TER WOLBEEK

BEROEPSFILOSOFIE VOOR ACCOUNTANTS

**‘Waarom doen we
wat we doen?’**

Herman van Brenk filosofeert graag over de belangrijke zaken des levens. En dus ook over het accountantsberoep. Zo was hij recent medeauteur van het filosofische artikel *De tragiek van audit quality indicatoren (AQI's)* in het *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie*. Na het lezen van een prikkelende column van Antje Kuilboer op Accountant.nl, kwam hij op het idee voor een vak 'beroepsfilosofie voor accountants'. In haar column (uit 2018) pleitte Antje voor het 'redden' van het beroep, onder andere door het integreren van beroepsfilosofie in het curriculum van accountants.

Moet het accountantsvak nog steeds worden gered?

Antje: "Ik weet niet of redden de juiste term is, maar het verstevigen van de basis van het accountantsberoep aan de hand van filosofie, is van blijvend belang. We moeten een plek in de opleiding vinden om uitgebreid aandacht te besteden aan de fundamentele rol die de accountant inneemt in de samenleving, als zekerheidsverschaffer en als vertrouwensman. Hoe zeker is een goedkeurende verklaring eigenlijk? Bevestigt die de waarheid of voegt die een nieuwe waarheid toe? Is een objectief oordeel wel mogelijk? Waarom is controle eigenlijk nodig? En: waarom is er vervolgens dan weer toezicht nodig op die controle? Dat soort vragen is fundamenteel voor het beroep. Om dat te kunnen voelen en begrijpen moet je met elkaar filosoferen, ook - en misschien wel vooral - tijdens je studie."

Herman: "Ik merk dat het filosoferen studenten kan helpen om scherper te zien waarom we dingen doen zoals we ze doen. Waarom doen we een accountantscontrole op deze manier en niet anders? Tijdens het drukke dagelijkse werk als accountant is er weinig tijd om hier fundamenteel over na te denken. Toch helpt het om elkaar vragen te stellen over het 'waarom' van ons werk. Vandaar onze cursus. Het gaat mij erom dat studenten leren nadenken en instrumenten krijgen aangereikt om vanuit verschillende perspectieven naar het accountantsvak te kijken."

CV

Herman van Brenk is registeraccountant en als universitair docent verbonden aan het Center voor Accounting, Auditing & Control van Nyenrode Business Universiteit.

Antje Kuilboer-Noorman is onder andere commissaris en interim bestuurder en tevens docent bij Nyenrode. Zij verzorgen de keuzemodule *Beroepsfilosofie voor accountants* bij Nyenrode, samen met de Nyenrode-filosofen Edgar Karssing (hoogleraar filosofie, beroepsethiek en integriteitsmanagement) en Ronald Jeurissen (hoogleraar bedrijfsethiek).

'Volgens mij draagt het vak echt bij aan een stevige grondhouding van accountants.'

Close, but no cigar

Eind 2012 verscheen het rapport van de Adviescommissie Herziening Eindtermen (de 'Commissie Dassen') met als titel *Een accountantsopleiding op maat voor het maatschappelijk verkeer*. Het achterliggende idee was dat de accountantsopleiding fundamenteel op de schop moest. Er moest onder andere een nieuw vakgebied komen met aandacht voor de beginselen uit ethiek, filosofie, sociologie en psychologie. Op basis van het rapport werd het curriculum aangepast, maar filosofie kwam toch niet in de eindtermen terecht.

Ethiek is een belangrijk onderdeel van de filosofie. Wellicht dacht men dat ethiek de filosofische lading genoeg dekt voor de accountant?

Antje: "Ik ken de reden hiervoor niet. Wat mij betreft is beroepsfilosofie echter veel meer dan alleen ethiek. Het gaat om het nadenken over de fundamentele waarden en de rol van de accountant in de samenleving. Wij willen hieraan graag een positieve impuls geven. In de cursus bespreken we een aantal filosofen en hun belangrijkste ideeën, in relatie tot de fundamentele waarden van het accountantsberoep. Studenten leren die waarden vanuit diverse perspectieven te bekijken en te overdenken. Filosofie is in die zin een hulpwetenschap voor het denken."

Herman: "De voormalige denker des Vaderlands, Daan Roovers, hanteert als definitie van filosofie: 'ruimte creëren in je hoofd om hetzelfde anders te zien'. Dat spreekt mij aan. Het accountantsberoep is op een bepaalde manier ontstaan en heeft zich ontwikkeld tot wat het nu is, maar het is nuttig om ruimte te scheppen in je hoofd om op een andere manier naar de bestaande vraagstukken te kijken."

Zou je niet opnieuw moeten beginnen met nadenken over de rol van de accountant, zero-based? Waaraan zou die nieuwe accountant moeten voldoen?

Herman: "Dat is een leuk gedachtenexperiment, maar ik vind dat te veel zolderkamergeleerdheid. Volgens mij moeten we het accountantsberoep van vandaag als uitgangspunt nemen. Het is een gegeven. Ik zie de beroepsfilosofie als denkgereedschap, om op een andere manier te kijken naar de situatie waar we op dit moment mee te maken hebben. Dat kan stapsgewijs tot nieuwe inzichten en veranderingen leiden. We praten al een aantal jaren intensief over de toekomst →

‘Een extra vak past niet in het bestaande schema. Als er iets bijkomt dan moet er ook iets af.’

NIET VOOR HET EERST

De rechtsfilosoof en ethicus Andreas Kinneging (universiteit Leiden) sprak op de Accountantsdag 2011 over ethiek in relatie tot het accountantsberoep. De discussie die daarop binnen het beroep ontstond, resulteerde medio 2012 in een drietal workshops over de filosofen Aristoteles, Augustinus en Kant, verzorgd door Johan Visser, Arnout van Kempen en Joop Anemaet. Idee was dat klassieke filosofen behulpzaam kunnen zijn bij ethische dilemma's die accountants in de praktijk tegenkomen.

Eind 2020 sprak hoogleraar Marcel Pheijffer, verbonden aan Nyenrode en Leiden, zich uit voor een opleiding Filosofie voor accountants (column Accountant.nl, 14 december 2020). Pheijffer verwijst naar de publicatie *Building a modern audit profession* van de Britse beroepsorganisatie voor accountants ICAEW. Daarin gaat eveneens aandacht uit naar het belang van filosofie voor accountants. "Als jonge professionals de kans krijgen om een dieper begrip te ontwikkelen van zichzelf en het grotere systeem waarin ze functioneren en waarop ze invloed uitoefenen, zijn zij beter in staat praktische wijsheid en ethische betrokkenheid bij hun beroep te ontwikkelen", aldus Pheijffer.

van het accountantsberoep. Filosofie kan hierbij houvast bieden om samen na te denken over waar we vandaan komen en waar we naartoe gaan."

Kunnen jullie een voorbeeld noemen dat tijdens de cursus aan bod komt?

Antje: "We hebben de begrippen uit de beroepseed als kapstok gebruikt voor onze cursus. We hebben daarbij aandachtig gezocht naar filosofen en denkinstrumenten die goed te koppelen zijn aan thema's uit de beroepseed. We denken en praten bijvoorbeeld uitgebreid over het algemeen belang. Dat begrip wordt vanaf het begin van de opleiding aan studenten meegegeven, als een fundament van het beroep. Maar wat is dat algemeen belang eigenlijk? Vaak wordt aangenomen dat men wel weet wat het is. Tijdens de cursus bespreken en bediscussiëren we stellingen, gericht op welke belangen er allemaal spelen en waarom het algemeen belang bovenaan zou moeten staan. We kijken hoe filosofen omgaan

met deze vragen. De student krijgt zo meer 'denkgereedschap' om met de fundamentele van de accountancy aan de slag te gaan."

Herman: "We hebben per college een filosoof aan de orde gesteld, gekoppeld aan een artikel of opinie van een denker uit de accountancy. Voor de filosofische achtergrond gebruiken wij het boek *Goudmijn van het denken* van Marli Huijter en Frank Meester. In het boek staan teksten van belangrijke filosofen. Aan de hand van zogenaamde 'denkvragen' wordt de lezer uitgenodigd om de teksten te plaatsen in de praktische context en actualiteit van de beroepspraktijk. In de cursus bestuderen we onder andere Limpergs leer van het gewekte vertrouwen, in relatie tot de filosoof John Rawls, en de invloedrijke lezing van Andreas Kinneging op de Accountantsdag in 2011 in relatie tot Aristoteles. Deze aanpak spreekt studenten aan. De cursus is interactief: iedere bijeenkomst begint met een hoorcollege, gevolgd door presentaties en discussies door de studenten. De docenten zorgen voor de begeleiding tijdens het filosoferen. En met succes, want de cursus is als zeer goed beoordeeld."

'Het gaat om het nadenken over de fundamentele waarden en de rol van de accountant in de samenleving.'

In hoeverre is het accountancy-curriculum eigenlijk flexibel voor dit soort toevoegingen?

Herman: "Het curriculum zit vol. Een extra vak past dus niet in het bestaande schema. Als er iets bijkomt dan moet er ook iets af. Daarom is het een keuzemodule geworden. Maar zo'n module kan zich ook verder ontwikkelen. Dat is op Nyenrode al eerder gebeurd met het vak *data science in auditing*. Dat was eerst een keuzemodule, maar werd later een verplicht opleidingsonderdeel. Die route is dus niet onlogisch voor onze module. Beroepsfilosofie verdient een vaste plek in een wetenschappelijke opleiding."

Wat zijn de belangrijkste 'opbrengsten' van de cursus voor studenten?

Antje: "Ik denk dat studenten anders naar dilemma's gaan kijken. Dat geven de studenten zelf ook aan. Zo is de dagelijkse uitvoering van het werk misschien niet altijd leuk, maar het helpt wel als je hebt nagedacht over het feit dat je je werk in het algemeen belang doet. Een student gaf zelfs aan dat het hem opnieuw heeft gemotiveerd om accountant te zijn. Een basale vraag van een van de studenten was waarom hij überhaupt zou gaan filosoferen. Waarom niet gewoon de opleiding afmaken en geld gaan verdienen? Op die vraag zijn we meerdere malen teruggekomen. Dat bleek een leersaam filosofisch vraagstuk. Volgens mij draagt het vak echt bij aan een stevige grondhouding van accountants."

Herman: "Ik zie dat veel jonge accountants het beroep verlaten. Ik hoop dat studenten die dit vak volgen nieuwe bagage krijgen om wezenlijke vragen te durven stellen en gesprekken aan te gaan. Dat ze de dingen niet gewoon maar zo laten, als ze denken dat het ook anders en beter kan. Naar mijn mening zou het goed kunnen dat jonge accountants dan vaker voor het beroep behouden blijven en zo gezamenlijk kunnen werken aan de toekomst. Uiteindelijk maken de individuele accountants samen het beroep. Zij moeten met elkaar het gesprek voeren en blijven nadenken over de fundamentele van het beroep en hoe je daar op verschillende manieren naar kunt kijken. Filosofie begint bij het individu. Begin dus zelf met het stellen van vragen, laat zien hoe je over je vak nadent en dan komen de anderen vanzelf." ←

* Luc Quadackers is eigenaar van Margila.

EQA

THIS IS FOR A NEW GENERATION.

Dit is voor wie houdt van 100% elektrische rijdynamiek in een compacte atletische vormgeving. Van onovertroffen veiligheidssystemen, comfortuitrustingen, een rijbereik tot 424 km en een bijzonder vooruitstrevend MBUX-infotainment. De nieuwe EQA is beschikbaar als Business Solution uitvoering en zet samen met u de stap naar een duurzaam wagenpark. Neem contact op met uw Mercedes-Benz dealer of ontdek hem op [mercedes-benz.nl](https://www.mercedes-benz.nl).

Gecombineerd verbruik: 17,8 - 19,1 kWh/100 km. CO₂-uitstoot: 0 - 0 g/km (WLTP).
Voor officiële dealeradressen, kosten en leveringsvoorwaarden, zie [mercedes-benz.nl](https://www.mercedes-benz.nl).

Rugklachten

Voordat je als accountant een belangenarena betreedt, moet je mogelijke bedreigingen voor je objectiviteit beoordelen en die vervolgens waarborgen.

Op Accountant.nl is de aandacht voor fraude royaal. Over de maand maart turfde ik 22 berichten en opinies die geheel of gedeeltelijk gaan over fraude. Fraude en continuïteit zijn speerpunten van het NBA-beleid. Het trefwoord continuïteit levert zestien hits op tussen 1 en 15 maart. Hoe mooi zou het zijn als al deze publiciteit uiteindelijk leidt tot minder tuchtklachten over genegeerde fraudesignalen of te optimistische vooruitzichten.

Vakonbekwaam

Volgens het jaarverslag van de Accountantskamer gingen in 2020 115 van de 148 niet-PE/toetsingsuitspraken over vakbekwaamheid en zorgvuldigheid, twaalf over integriteit en zeven over objectiviteit. Ik vermoed dat in deze zaken de gelijknamige fundamentele beginselen in het geding waren. Maar omdat in de meeste zaken wordt geklaagd over schending van meerdere beginselen heeft deze onderverdeling ook iets willekeurigs. Wanneer wordt een zaak aan een bepaald beginsel toegeschreven?

Dat het in 78 procent van de zaken gaat om vakbekwaamheid en zorgvuldigheid, suggereert dat de verwijten vooral vaktechnisch van aard zijn. De integriteit zou slechts in acht procent van de zaken ter discussie staan en de objectiviteit in vijf procent. Daar valt iets op af te dingen. Een accountant wordt vaak tuchtrechtelijk veroordeeld, omdat hij of zij te soepel is geweest tegenover de opdrachtgever. Klantvriendelijkheid mondt niet per se uit in partijdigheid, maar kan ook leiden tot vakonbekwaam, onzorgvuldig en soms zelfs niet-integer gedrag.

Meebuigen

In *Uitglijders*, het boek uit 2016 met lessen uit het accountants-tuchtrecht, was het hoofdstuk over 'Belangen verstrengelen en te veel meebuigen met de opdrachtgever' veruit het dikst. Sinds de verschijning van deze selectie van tien jaar tuchtrechtspraak is er alweer vijf jaar aan nieuwe tuchtrechtsuitspraken verschenen. Volgens mijn elektronisch archief heb ik in 2016 tot en met 2020 tachtig uitspraken van de Accountantskamer samengevat die (mede) over objectiviteit gaan. Dat is 22,6 procent van alle 354 uitspraken. Bij die 22,6 procent gaat het over genegeerde bedreigingen voor de objectiviteit of daadwerkelijke partijdigheid. Een veelvoorkomend geval is dat de huisaccountant een

Accountantskamer

20/1223 en 20/1224 Wtra AK

Maatregel: waarschuwing en berisping

Vindplaats: ECLI:NL:TACAKN:2021:22.

uitspraak doet over de waarde van aandelen in een bv, in het kader van de afwikkeling van een echtscheiding, een nalatenschap, aandelenverkoop of aandeelhoudersruzie. In die zaken kiest de accountant partij voor de dga die zijn factuur betaalt, terwijl de héle vennootschap zijn opdrachtgever is, dus ook de andere aandeelhouder(s).

Een typisch voorbeeld is de uitspraak van 15 maart. Een weduwe erft de helft van de aandelen in de bv van haar overleden man. Een andere dga bezit de rest. Gezien de wens van haar man wil de weduwe het pakket graag voor een kleine 5,9 ton aan haar zwager verkopen. De huisaccountant, die ook de jaarrekening samenstelde van de bv, adviseert de andere dga. Nadat de huisaccountant tijdens de verkoopbespreking vraagtekens heeft geplaatst bij de waarde van de bv - meer schulden, waardevermindering vastgoed - koopt de andere dga de aandelen voor 4,5 ton. De huisaccountant was hier daadwerkelijk partijdig. Zijn kantoorgenoot, die de zwager adviseerde, had alleen de schijn tegen. Maar voor beide accountants geldt: gezien de (potentiële) belangenconflicten hadden zij niet moeten meedoen aan de verkoopbesprekingen. In tuchtrechterstaal: door zich in een situatie te begeven waarin zij zich ongepast konden laten beïnvloeden door de belangen van hun opdrachtgever en door geen maatregelen te treffen om hun objectiviteit te waarborgen, hebben beiden het objectiviteitsbeginsel geschonden. Kortom: voordat je een belangenarena betreedt, moet je de bedreigingen voor de objectiviteit beoordelen en die vervolgens waarborgen. Zijn er geen probate maatregelen mogelijk? Geef dan de opdracht terug of weiger deze.

Speerpunt

Als ik naar de tuchtrechtspraak kijk, hebben accountants te vaak te weinig oog voor objectiviteit en partijdigheid. Na fraude en continuïteit zou de NBA objectiviteit moeten verheffen tot speerpunt. Dus: rug recht en stok in het midden. ←

Het vmbo-meisje dat accountant werd

IN BEELD

Portret van een opmerkelijke accountant

TEKST HENK VLAMING BEELD MICHEL TER WOLBEEK

Seren Güven

Seren Güven had als schoolmeisje nog nooit van het accountantsberoep gehoord. Tot een van haar docenten erover begon, want haar talent voor cijfers trok de aandacht. Meer dan haar verbale bagage; als kind was Seren verlegen en stil. Zo stil dat haar basisschool vond dat ze het best tot haar recht kwam binnen het vmbo.

Toen ze doorstroomde naar de havo, verdiepte ze zich in de accountancy. Een beroep van cijfers en getallen, dacht ze. Maar toen ze in gesprek raakte met een partner van een accountantskantoor, begon hij over het menselijke aspect in de accountancy en de maatschappelijke waarde van het vak. Vanaf dat moment kende ze haar bestemming. “Mijn profielwerkstuk ter afsluiting van de havo ging over de accountancy. Mijn medeleerlingen kozen voor coole onderwerpen, zoals historische gebeurtenissen of het menselijk lichaam, maar ik schreef over de balans, winst-en-verliesrekening en het beroep van accountant.”

Na de havo werd het de hogeschool, waar ze haar propedeuse accountancy haalde. Toch bleef de poort naar het beroep aanvankelijk gesloten. Bijna zag ze haar deeltijd bachelor

accountancy aan Nyenrode in rook opgaan. Maandenlang solliciteren op vacatures in de sector bleven vruchteloos, elke keer werd zij afgewezen. Tot ze op een open dag van de overheid het haakje vond. Bij de Auditdienst Rijk werd ze aangesteld als auditor. Nu, vijf jaar later, volgt ze de master accountancy aan Nyenrode en werkt ze bij EY.

In de accountancy heeft ze haar *soft skills* ontwikkeld. Tientallen artikelen over de accountancy schreef ze, haar eerste vakprijs heeft ze binnen en ze roert zich in het debat. Onder andere als redacteur van *The Accountables*, platform voor discussie tussen accountancy-studenten en jonge accountants. “De accountancy is belangrijk, het vak moet aantrekkelijk blijven, mensen moeten ervoor durven kiezen en er willen blijven.”

Maar het grootste moment in haar loopbaan noemt ze het tekenen van haar eerste arbeidscontract als aankomend accountant, bij de Rijksoverheid. Achttien jaar was ze, toen ze het gevoel kreeg dat ze mocht zijn wie ze was. ←

Lees het interview met Seren Güven op Accountant.nl.

**'IN HYPERCONCURRENTIE BLIJFT ER MAAR ÉÉN ECHT
ONDSCHIEDENDE FACTOR OVER: BETERE BESLISSINGEN.'**

**Het is *decision time*
en cfo's kunnen zich
onsterfelijk maken**

In een digitale wereld is alle denkbare informatie beschikbaar. Die transparantie leidt ook tot ongekend hevige concurrentie. Eigenlijk blijft er maar één manier over om de concurrent te slim af te zijn: betere beslissingen nemen, gebaseerd op data. En de cfo moet daarin de hoofdrol pakken.

TEKST NART WIELAARD

BEELD SHUTTERSTOCK / PAT LAUZON, HAFIZ JOHARI

In de wereld van de Formule 1 is het al langer duidelijk: wie races wil winnen moet excelleren in beslissingen op basis van grote hoeveelheden data. Nu de bolides in rondetijden soms maar enkele duizendsten van een seconde voor elkaar onder doen - en de coureurs ook allemaal toppers zijn - hebben de teams computers nodig die instant beslissingen kunnen nemen over bandenkeuze, optimale lijnen in de bocht, timing van pitstops, motormanagement, de strategie ten tijde van een safety car en tal van andere zaken waarmee je wel het verschil kunt maken. De auto's zijn dan ook voorzien van honderden sensoren, die een indrukwekkende hoeveelheid data overpompen naar een gespecialiseerd team dat hier continu naar kijkt. Ook de teambazen onderkennen het belang ervan en weten: wie de beste beslissingen neemt wint de race. Het is dus *decision time* in de racerij. In het bedrijfsleven is het eigenlijk niet anders. Ook daar is felle concurrentie en zijn de verschillen met de concurrent marginaal. Ook daar is het dus *decision time*. Nu alle denkbare informatie beschikbaar is, wordt de concurrentiestrijd gestreden over wie de beste beslissingen kan nemen. Mede daarom wordt

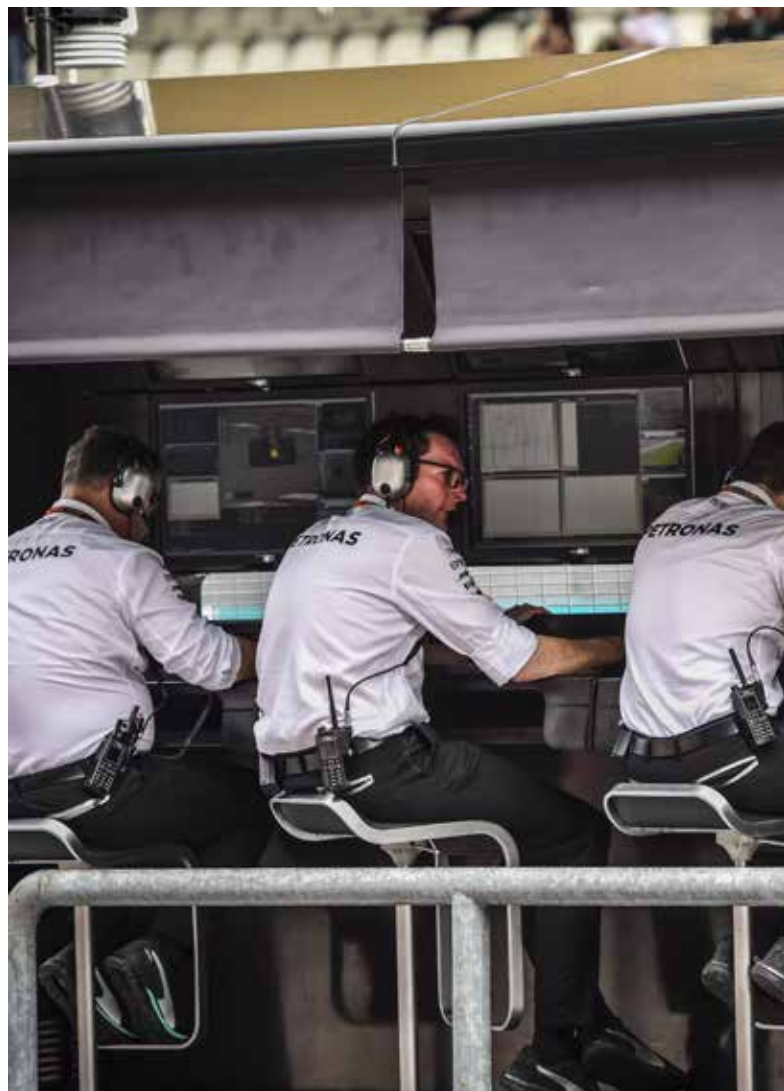
Nu alle denkbare informatie beschikbaar is, wordt de concurrentiestrijd gestreden over wie de beste beslissingen kan nemen.

veel geld geïnvesteerd in projecten op het vlak van data-analyse. Het is op zijn zachtst gezegd opmerkelijk dat daarbij nauwelijks wordt geanalyseerd welke beslissingen voor een organisatie (of een afdeling) eigenlijk relevant zijn.

Twee dimensies

Wie zo'n analyse wel doet, kan dat gestructureerd aanpakken door beslissingen simpelweg in een kwadrant te plotten op twee dimensies. Ten eerste de snelheid waarmee de beslissing wordt genomen (of moet worden genomen). Ten tweede de impact van de beslissingen. Ten aanzien van die snelheid geldt dat (1) hoe hoger de snelheid, hoe meer autonomie er moet zijn op de werkvloer voor die beslissingen (hiërarchische stroperigheid is immers funest voor de snelheid) en (2) hoe hoger de snelheid, hoe wenselijker het is om die beslissingen waar dat mogelijk is geautomatiseerd te nemen (een machine kan in een fractie van een seconde een analyse maken, een mens doet daar langer over).

Een soortgelijke conclusie is mogelijk ten aanzien van de tweede dimensie: hoe hoger de impact, hoe belangrijker het is om (1) voldoende middelen vrij te maken voor investeringen in projecten die leiden tot betere besluitvorming en (2) hoe belangrijker het is om te zorgen voor betrouwbare data voor die beslissingen. Er staat immers veel op het spel. Het komen tot betere beslissingen is niet eenvoudig. Het vergt onder meer dat de data-kwaliteit op orde is. Data is immers de brandstof voor goede beslissingen. Er is de afgelopen jaren dan ook veel aandacht voor dit thema. Veel managers en bestuurders hebben

te maken met een versnipperd en complex IT-landschap, vaak een van de belangrijkste problemen als het gaat om datakwaliteit. Ook bestaan er nog veel *workarounds*. Bovendien houdt datakwaliteit niet op bij de grenzen van de eigen organisatie: er wordt ook steeds vaker gebruik gemaakt van externe bronnen. Maar u bent dit verhaal misschien gaan lezen omdat het woord cfo erin voorkwam. En dus wilt u waarschijnlijk weten waarom de cfo in dit alles een hoofdrol heeft te spelen. Het antwoord: de cfo (en de financiële functie in meer algemene zin) is als geen ander in staat om de voorwaarden voor betere beslissingen te creëren. Dat heeft te maken met drie zaken.

Ten eerste: de cfo is neutraal

Een cfo is het (bedrijfseconomisch) geweten van de organisatie. Dat vraagt ook om een neutrale blik op de feiten. Bij het toewijzen van middelen aan projecten is het bijvoorbeeld altijd al zaak geweest om op de feiten af te gaan zonder emotie of gekleurde belangen. De cfo is dus getraind om emoties geen rol te laten spelen bij het beoor-

De schotten tussen de traditionele kokers in een organisatie moeten nu echt worden gesloopt.

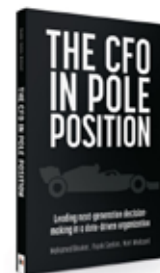
delen van informatie en ging altijd al op zoek naar feitelijke informatie. Dat is precies wat er nodig is in *decision time*.

Ten tweede: de cfo is een verbindende schakel

Connecting the dots. In verschillende bewoordingen is dat een thema dat terugkomt in bijna alle rapporten die adviesbureaus als McKinsey of Gartner schrijven over hoe organisaties datagedreven kunnen worden. Het moet integraal, verbindend of holistisch. Oftewel: de schotten tussen de traditionele kokers in een organisatie moeten nu echt worden gesloopt. Ook hier heeft de cfo een voorsprong, omdat steeds meer (support)functies gaan rapporteren aan

CFO IN POLE POSITION

Het recent verschenen boek *The CFO in pole position* bepleit dat de cfo een hoofdrol speelt in het bouwen aan wat de auteurs een *Decision Oriented Organisation* noemen. De auteurs analyseren hoe de wereld van de Formule 1 bedrijven kan inspireren om ook te komen tot excellente beslissingen.

hem of haar. Van IT tot *cyber security* en van *risk management* tot M&A. De cfo is al de spin in het web.

Ten derde: de cfo heeft verstand van informatie

Last but not least: de cfo weet wat goede informatie is, omdat het de kern van zijn of haar verantwoordelijkheid is. En historisch is het altijd zo geweest. Met wat goede wil is dat zelfs terug te voeren naar zes eeuwen geleden, toen in Italië het systeem van dubbel boekhouden - met debet en credit, zoals nu nog steeds in gebruik - werd uitgevonden.

In algemene zin: financials zijn gevormd en getraind in het verwerken, categoriseren en consolideren van informatie; ze vinden het zelf helemaal niet zo bijzonder dat ze beschikken over *accounting manuals* die bij twijfel richting geven aan het juist categoriseren van een transactie; ze hebben *frameworks* met *key controls* opgezet om te waarborgen dat de informatie klopt. Stuk voor stuk zijn dat zaken waaraan collega's van andere afdelingen nog een puntje kunnen zuigen. Financials willen tot in hun diepste vezels de beste informatie laten zien. Informatie waarop bestuurders zich met een gerust hart kunnen baseren.

Dat is juist in een tijd waarin de hoeveel data explodeert een essentiële vaardigheid. Een vaardigheid die hen de hoofdrol geeft als het gaat om het komen tot betere beslissingen. ←

Je zou het bijna vergeten door alle coronaperikelen, maar we hebben ook net een historische brexit achter de rug. Historisch, omdat het Verenigd Koninkrijk het eerste land is dat zich terugtrok uit de Europese Unie. In de pers was daarbij vooral aandacht voor politieke kwesties als de visserij en nieuwe handelsafspraken. Details op het gebied van bijvoorbeeld jaarverslaggeving bleven onderbelicht, althans voor het grote publiek. Enkele serieuze gevolgen van de brexit voor de financiële verslaggeving.

TEKST HUGO VAN DEN ENDE

Waarom de brexit ook gevolgen kan hebben voor financiële verslaggeving

Natuurlijk, al op 31 januari 2020 stapte het Verenigd Koninkrijk (VK) uit de Europese Unie (EU), maar vanwege een overgangsregeling heeft het VK over 2020 toch nog veel Europese regels toegepast. Daaronder ook de Europese richtlijnen over jaarverslaggeving. Vanaf 1 januari 2021 is ook dat verleden tijd en werd de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK van kracht. Het VK is daarmee echt los komen te staan van de EU. Dat heeft gevolgen voor de jaarrekening van Nederlandse en Britse bedrijven. Uiteindelijk kan dat ook tot aanzienlijke verzwaring van administratieve lasten leiden voor Nederlandse dochterbedrijven van Britse moeders. En soms ook tot verhoogde inzet van accountants.

Binnen de EU wordt de lokale regelgeving voor verslaggeving (in Nederland boek 2, titel 9 BW) ontleend aan Europese richtlijnen. Deze EU-regelgeving bevat ook faciliteiten en het vertrek van het VK uit de EU leidde ertoe dat die soms niet meer toepasbaar zijn. Hierna aandacht voor twee veel voorkomende faciliteiten: de groepsvrijstelling van artikel 403 BW en de consolidatievrijstelling van artikel 408 BW. Belangrijkste overeenkomst is dat in beide gevallen een geconsolideerde jaarrekening op groepsniveau is vereist. In de nadere uitwerking zijn er allerlei verschillen, die aandacht verdienen.

Artikel 403: Groepsvrijstelling niet meer toepasbaar met Britse moeders

De groepsvrijstelling van artikel 2:403 BW houdt in dat een Nederlandse rechtspersoon (hierna: Nederlandse dochter) vrijgesteld is van inrichting van de jaarrekening en van de verplichte accountantscontrole. Ook mag hij afzien van deponering. Uiteraard zijn er enkele voorwaarden verbonden aan de toepassing van deze vrijstelling.

Om in aanmerking te komen voor de groepsvrijstelling moet de moedermaatschappij van de desbetreffende Nederlandse dochter een garantieverklaring afgeven. Daarbij verklaart die moeder zich hoofdelijk aansprakelijk voor uit rechtshandelingen van de dochter voortvloeiende schulden. Een andere belangrijke voorwaarde is dat de financiële gegevens van die Nederlandse dochter worden geconsolideerd in de groepsjaarrekening van de moeder. Deze groepsjaarrekening moet zijn opgesteld volgens door de EU geaccepteerde standaarden van de IASB (IFRS) of volgens de Europese Richtlijn 2013/34/EU. Dat betekent in het algemeen dat de vrijstelling (door de Nederlandse dochter) uitsluitend kan worden toegepast als de moedermaatschappij in Nederland of in een andere EU-lidstaat is gevestigd.

De conclusie is dan simpel: het VK is geen EU-lidstaat meer, dus toepassing van artikel 403 door een Nederlandse dochter van een Britse moeder is niet meer mogelijk, ook niet als de Britse moeder bijvoorbeeld vrijwillig IFRS zou toepassen. Alhoewel er dan in substance niets verandert, kan de groepsvrijstelling toch niet meer worden toegepast. Immers, de jaarrekening van die moeder voldoet niet aan de 403-eis dat “krachtens het toepasselijke recht de verordening van het Europees Parlement (...) van toepassing is”.

Tot nu toe werd de groepsvrijstelling veelvuldig gebruikt door Nederlandse dochters van Britse moeders. Nu het VK de EU heeft verlaten, wordt niet meer aan een essentiële voorwaarde voor de groepsvrijstelling voldaan en zal de Nederlandse dochter normaal gesproken een jaarrekening moeten opstellen volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Deze jaarrekening moet - indien van toepassing - worden gecontroleerd door een accountant en vervolgens ook worden gedeponereerd. Dat is een behoorlijke lastenverzwaring voor vennootschappen die in het verleden van de vrijstelling gebruikmaakten. Bij boekjaren die gelijk zijn aan het kalenderjaar is 2019 het laatste jaar waarin toepassing van artikel 403 mogelijk zou zijn; mits natuurlijk aan alle voorwaarden is voldaan.

Artikel 408: Consolidatievrijstelling

De in Nederland populaire consolidatievrijstelling houdt in dat een tussenhoudster zijn meerderheidsdeelnemingen niet hoeft te consolideren. Ook hier zijn natuurlijk weer voorwaarden aan verbonden, het betreft immers een facilititeit. Een belangrijke voorwaarde is dat de financiële gegevens (lees: de jaarrekening) van de Nederlandse tussenhoudster moeten worden opgenomen in de groepsjaarrekening van de moedermaatschappij. Daarbij geldt dat die groepsjaarrekening moet zijn opgesteld volgens EU-recht (Europese Richtlijn 2013/34/EU), of op gelijkwaardige wijze.

Nu het VK geen lid meer is van de EU moet worden beoordeeld of de Britse verslaggevingsregels gelijkwaardig zijn met die van de EU. Op dit moment worden volgens de RJ in elk geval de International Financial Reporting Standards (IFRS) als gelijkwaardig met EU-recht beschouwd (RJ 217.214). In de praktijk geldt dat ook voor het stelsel van de Verenigde Staten (US GAAP) en enkele andere verslaggevingsstelsels die min of meer gebaseerd zijn op IFRS.

‘Nu het VK geen lid meer is van de EU moet worden beoordeeld of de Britse verslaggevingsregels gelijkwaardig zijn met die van de EU.’

In het VK wordt onder meer UK-adopted IFRS toegepast, gebaseerd op IFRS en daarmee ook gelijkwaardig als bedoeld in artikel 408. Naast UK-adopted IFRS wordt in het VK ook standaard FRS 102 toegepast. Deze standaard voldeed in 2020 aan de voorwaarden die de EU stelt, omdat het VK in 2020 nu eenmaal de EU-regelgeving heeft toegepast op basis van de eerdergenoemde overgangsregeling. Daarmee wordt ook voor die standaard voldaan aan de eis van gelijkwaardigheid, in elk geval voor het boekjaar 2020.

Standaarden blijven zich ontwikkelen. En soms vinden er (al dan niet ingrijpende) wijzigingen plaats. Met name onder die omstandigheden zal periodiek een nadere analyse moeten plaatsvinden van de grondslagen (waardering en resultaatbepaling) en andere bepalingen in de Britse verslaggevingsstandaard, om gelijkwaardigheid vast te stellen voor volgende boekjaren. De RJ stelt dan ook het volgende over gelijkwaardige kwaliteit: “Het is de verantwoordelijkheid van de verslaggevende rechtspersoon om aan de hand van de inhoud van deze geconsolideerde jaarrekening vast te stellen of daarvan sprake is.”

Wat moet er nu gebeuren?

Als het goed is zullen Nederlandse dochters van Britse moeders al lang hebben geanalyseerd of de faciliteiten van artikel 403 (groepsvrijstelling) en artikel 408 (consolidatievrijstelling) nog wel kunnen worden toegepast in het post-brexittijdperk. Voor 408 zijn er op korte termijn niet al te veel zorgen, maar voor 403 geldt dat dit onherroepelijk verleden tijd is. Dat kan er, zoals aangegeven, toe leiden dat Nederlandse dochters vanaf boekjaar 2020 een ‘normale’ jaarrekening moeten opmaken, laten controleren en deponeren! ←

‘Iedere accountant
kan met fraude
te maken krijgen.’

MARIANNE VAN KIMMENADE

Marianne van Kimmenade coördineert sinds anderhalf jaar de aanpak van fraude binnen de NBA, na ruim dertig jaar bij EY.

TEKST ADRIE BOXMEER BEELD MICHEL TER WOLBEEK

Sinds kort ben je 'thema-regisseur' op het gebied van fraude. Wat houdt dit in? "Toen ik enige tijd hier werkte merkte ik dat er veel rond fraude gebeurde binnen de NBA, ook dingen waarvan ik niet op de hoogte was. Dat leek me niet zo efficiënt. Daarom heeft het bestuur me een regiefunctie gegeven. Ik ben nu in alle geledingen van de NBA actief, omdat iedere accountant met fraude te maken kan krijgen."

Wat doe je precies?

"Fraude is een speerpunt van het bestuur. We onderzoeken sinds maart onder meer de inzet van forensische expertise in de controlepraktijk. Ik heb inmiddels vijftig accountantsorganisaties hiervoor benaderd. De meesten zeiden: fraude is zo'n ingewikkeld onderwerp, we zijn blij dat we mogen aanhaken. Help ons."

Na ruim dertig jaar stapte je over van EY naar de NBA. Waarom? "In 2019 werd ik 55 jaar en liep mijn partnercontract af. EY bracht mij heel veel ups, maar ook downs. Een goed moment om afscheid te nemen van mijn klanten en te stoppen bij EY. Ik wilde daarna alleen nog maar onbetaalde toezichtfuncties voor maatschappelijke organisaties vervullen. Maar ik kreeg veel aanbiedingen voor banen, die ik allemaal heb afgewimpeld. Totdat de NBA zich meldde voor het fraudedossier."

Waarom de NBA wel?

"Omdat ik in mijn werk bij EY altijd de onderste steen boven wilde halen, ondanks dat ik geen forensisch expert ben. Het aanpakken van fraude voor het hele beroep past daar goed bij."

Wat mag de maatschappij verwachten van accountants, wat betreft fraude?

"Dat ze bij hun controle het juiste doen, volgens de Nederlandse standaarden. Grote kantoren hebben ruim aandacht voor de frauderisico-analyse, maar bij veel andere kantoren kan het nog beter. Moet de accountant actief fraude opsporen? Zover zijn we in Nederland nog niet, maar de accountant moet wel de juiste

aandacht er aan besteden. PKI, doorpakken en goed uitleggen wat je hebt gedaan en wat eruit komt."

De Werkgroep Fraude van de NBA bekeek vijftig controleverklaringen bij AEX- en AMX-fondsen. De resultaten waren niet echt positief.

"Nee. De accountant rapporteerde in nagenoeg alle gevallen wel over fraude, maar te summier en te algemeen. Dat kan veel concreter. Ondernemingen zijn terughoudend en rapporteren nauwelijks. Wij werken toe naar meer duidelijkheid door accountants en ondernemingen. Liever niet door voorschrijven, maar door enthousiasmeren. Pas dan kunnen we beginnen met veranderen. Zo ver zijn we nog niet. Gelukkig krijg ik steeds meer mensen mee."

Nog tijd voor hobby's?

"Ik golf. Dat is goed voor mijn geduld, want je moet heel goed nadenken of je het juiste doet. Ook zeilen is een hobby. Ik heb geen eigen boot, maar ben een paar keer mee geweest naar Engeland. Als je vanuit de haven de zee opvaart, dan houdt op een bepaald moment je telefoon ermee op. Dan is het allemaal voorbij, alles wat je hebt laat je achter. Je gaat de vrijheid tegemoet. Dat is zo gaaf." ←

CV

Marianne van Kimmenade (56) studeerde accountancy aan Tilburg University en behaalde een master Overheidsaccountancy aan TiasNimbas. Ze werkte ruim dertig jaar als accountant bij EY, waar ze in 1988 als assistent-accountant in dienst trad. Van 2001 tot medio 2019 was ze als partner aan de accountantspraktijk van EY verbonden. Sinds oktober 2019 is ze senior beleidsadviseur en thema-regisseur fraude bij de NBA. Daarnaast vervult ze diverse maatschappelijke en toezichthoudende functies.

Dit voorjaar uw kennis verbreden en op de hoogte zijn van actuele ontwikkelingen?

Volg dan een webinar bij NBA Opleidingen.

Opleidingen

MKB controledag 2021 Voor niet-oob-accountantsorganisaties

Arnout van Kempen

Dit jaarlijkse seminar biedt u relevante actualiteiten, ervaringen en praktische consequenties voor uw niet-oob-accountantsorganisatie. Kort en krachtig afgestemd op uw mkb-praktijk. De sprekers Jan Wietsma, Dingeman Manschot, Paul van Batenburg, Usha Ganga en Arnout van Kempen behandelen in elk geval de volgende onderwerpen: wijzigingen wetgeving en standaarden, Raad voor Toezicht en Lessen uit het tuchtrecht en een IT gerelateerd onderwerp. Na afloop bent u weer helemaal up-to-date en heeft u nieuwe inzichten opgedaan voor de mkb-praktijk.

Datum, locatie 29 juni, Den Dolder

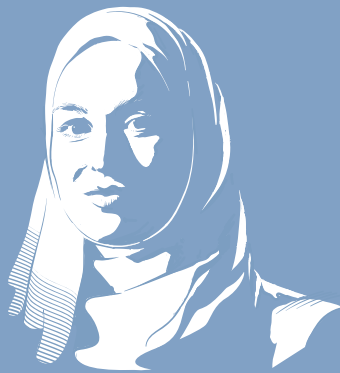
Tijd 10.00 - 18.00 uur

Docenten Jan Wietsma AA, Arnout van Kempen,
drs. Dingeman Manschot RA, Leo Straathof RA,
drs. Paul van Batenburg, drs. Usha Ganga RA

Prijs € 420

PE 7

Heeft u vragen? Bel of mail ons, wij helpen u graag! **020 30 10 330 / opleidingen@nba.nl**
Bekijk het cursusaanbod op **www.nbaopleidingen.nl**

WENDY GROOT

Zou je niet...?

"Zou je niet minder gaan werken?" "Zou je je opleiding niet even pauzeren?" "Wacht nou even met je PhD, hou je eerst maar eens bezig met je gezin." Allemaal, ongetwijfeld goedbedoelde, adviezen die ik ontving toen ik kinderen kreeg.

Dan Ruth Bader Ginsburg, ook wel Notorious RBG, verworden tot een heuse cultheld. Ruth studeerde als een van de negen vrouwen in haar jaar (met meer dan vijfhonderd mannen) aan Harvard Law School. *"How could each of these female students justify taking the place of a man?"* vroeg de decaan toen nog met droge ogen aan deze vrouwelijke studenten. Het was midden jaren vijftig, nog geen zeventig jaar geleden. Ruth Bader Ginsberg liet zich niet tegenhouden.

Haar studie combineerde ze met een felbegeerde rol in de Harvard Law Review. Alhoewel dat al een prestatie op zich is, combineerde ze dit met de zorg voor zowel

haar jonge dochter als haar zieke man. Ruth Bader Ginsberg liet zich niet tegenhouden.

Toen zij na het afronden van haar studie aan de slag wilde als advocaat kwam ze niet aan de bak - waarom zou je immers een vrouw aannemen? Ruth Bader Ginsberg liet zich niet tegenhouden.

Uiteindelijk werd ze een succesvol advocate die zich inzette voor gendergelijkheid. Ze wordt de belangrijkste advocaat voor de Amerikaanse vrouwen genoemd. In de jaren negentig werd zij de tweede vrouwelijke rechter in het Hoogerechtshof. Haar invloed is zo gewaardeerd dat er *merchandise* is. Mokken met *'I dissent'*, omdat ze durfde af te wijken. Truien met *'Women belong in all places where decisions are being made'*.

Ruth werd niet alleen gevraagd om rustig aan te doen, het hele systeem dwong haar bijna om een stap terug te zetten. Maar Ruth zette door en zelfs met de stroom tegen wist zij zulke prestaties neer te zetten. Ze heeft zich niet klein laten maken, ze dacht groter. Wat een inspiratie! Als ik mij soms afvraag of ik niet te veel wil, dan denk ik aan Ruth en wat een wereld aan mogelijkheden er voor ons open ligt. Waar zouden wij toe in staat

zijn, als wij groot durven denken? Welke RBG's in de dop zien wij nu over het hoofd? En hoe kunnen wij al deze potentie benutten?

Ik geloof dat vertrouwen het verschil maakt. Vertrouwen in jezelf. Misschien ziet niet iedereen wat jij ziet, misschien heb je de stroom tegen, maar denk dan aan waar je kan komen als je wel doorzet. En als je nu merkt dat je hier wat te kort komt, mocht de tegenstroom te zwaar worden, zoek dan een reddingsboei, zoek je eigen supporter. Ik weet dat ik niet zonder mijn reddingsboeien zou kunnen; mijn partner, familie, vrienden en verschillende collega's. Zoek iemand die achter je staat en met je meedenkt.

En geef dit vertrouwen en deze support dan door. Zorg dat jij ook een supporter bent voor iemand. Zoek niet alleen een reddingsboei, wees er ook één. Wie weet waar we samen toe in staat zijn. ←

Wendy Groot RA is manager bij PwC National Office in Amsterdam, oud-bestuurslid van NBA Young Profs en PhD-kandidaat bij de Vrije Universiteit Amsterdam.

De NBA opende eind februari haar nieuwe community platform, inclusief een bijbehorende NBApp. Doel: online kennis en ervaring uitwisselen tussen NBA-leden en stakeholders. Hoe zijn de eerste ervaringen? “Het is niet alleen zenden, iedereen is zowel zender als ontvanger.”

TEKST MARC SCHWEPPE

Een platform voor verbinding

Begin april meldde de duizendste deelnemer zich aan op het nieuwe community platform van de NBA. De beroepsorganisatie geeft met het online platform zichtbaar invulling aan de nieuwe governance van de NBA, waarover in december 2020 door de Algemene Ledenvergadering is besloten. Uitgangspunt: het omvormen van de huidige, strak gereglementeerde structuur van leden-groepen en adviescommissies naar een meer open cultuur, met meer inbreng vanuit de leden.

Niet alleen zenden

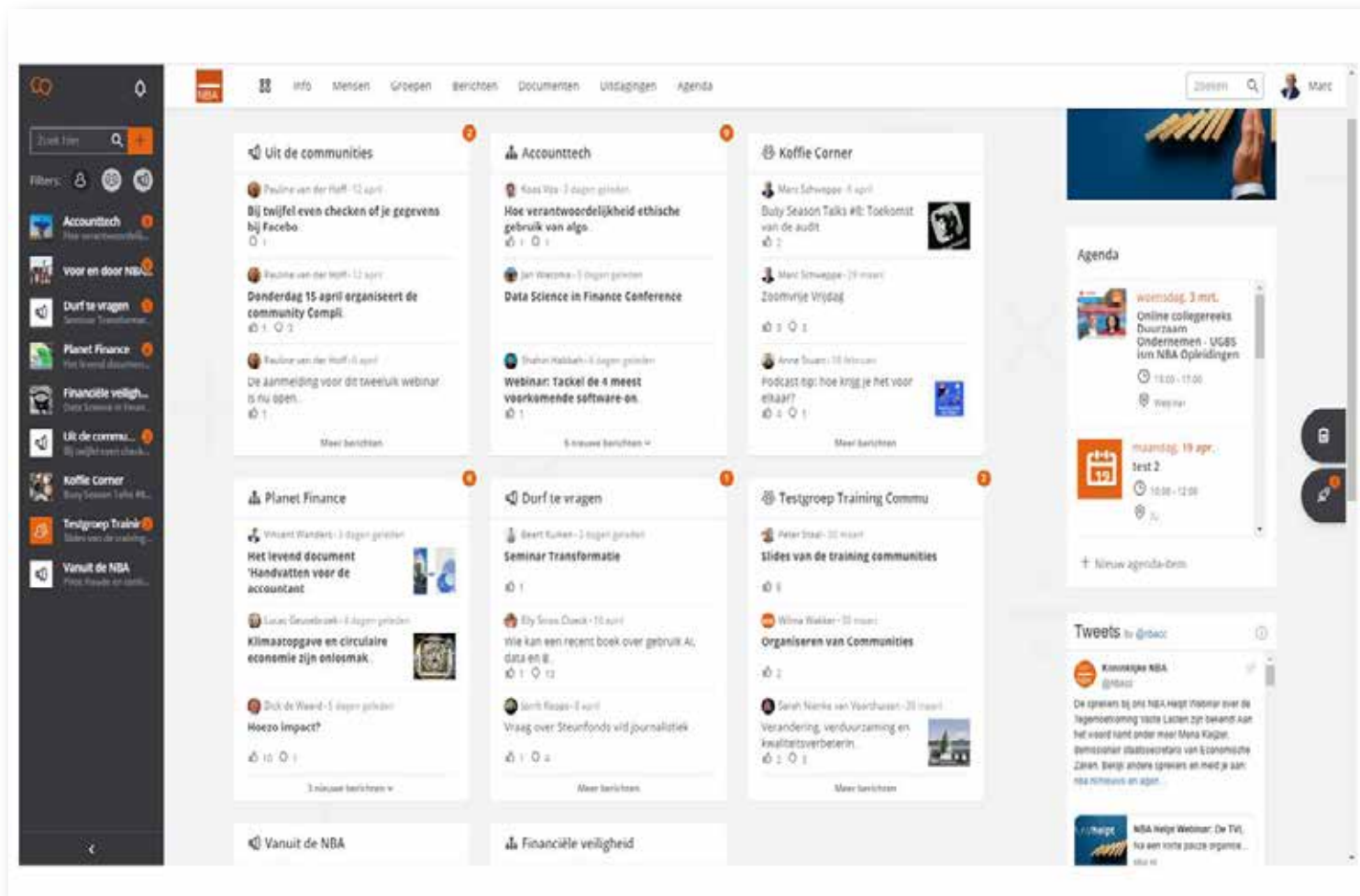
De NBA faciliteert met het online platform leden die elkaar willen vinden op expertise en kennis. Naast onderlinge communicatie is het platform ook gericht op het oprichten van groepen en *communities*, waarin kan worden samengewerkt aan projecten of kennisproducten. Ook kunnen hier discussies worden gevoerd over bepaalde thema's en er kan kennis worden uitgewisseld. “Een community is geen Facebook of Twitter”, zo benadrukt Peter Staal van Bind, het bureau dat de NBA ondersteunt bij de opzet van het platform. “Het gaat om het echt delen van kennis, het opzetten van een netwerk. Het is niet alleen zenden, iedereen is zowel zender als ontvanger.”

Bij de start van het platform waren er al twee communities actief: Accounttech en Planet Finance. Deze als pilots gestarte communities lopen inmiddels bijna anderhalf jaar en zijn ook succesvol, aldus de NBA. De community Planet Finance verbindt accountants en andere financiële professionals rondom vraagstukken over duurzaamheid. Binnen Accounttech wordt gezocht naar innovaties die de kwaliteit van het werk van de accountant bevorderen.

Nieuwe communities

Inmiddels groeit het aantal communities op het platform. Zo is er een groep ‘Financiële Veiligheid’, opgezet vanuit de

‘Het platform geeft je de vrijheid en ruimte om met vakgenoten in gesprek te gaan.’

Werkgroep Fraude van de NBA, waarin het gaat over zaken als fraude, witwassen en forensische expertise. De groep is besloten, dus leden moeten een aanvraag doen om lid te kunnen worden. Die beslotenheid moet helpen om onderling het gesprek te voeren, zo is het idee.

Daarnaast kent het platform al groepen als ‘Boekinspiratie’, ‘Compliance Officers’, ‘Eénpitters AA MKB’, ‘Internal Audit’, ‘Women Leadership’ en een pilot Regiocommunity Centrum. Vanuit de NBA zijn verder ook een ‘Koffie Corner’ en een ‘Durf te vragen’-kanaal opgezet.

Aanjagen

Begeleiding van de communities is zeker in de beginfase heel belangrijk, aldus Peter Staal van Bind. “Het is een illusie om te denken dat een community zichzelf in stand houdt. Je hebt toch een soort van ceremoniemeester nodig.” Daarom zijn vanuit de NBA verschillende community managers actief, die de interactie aanjagen, informatie delen en het bezoek op allerlei manier stimuleren. Volgens Staal is dat alles bij elkaar “best wel een kluitf”.

Ook sommige leden zijn al enthousiast gestart met een groep op het platform. Zoals Richard Knops, die begon met de groep ‘Cure & Care’ en in die community al tientallen leden heeft mogen begroeten. “Het platform geeft je de vrijheid en ruimte om met vakgenoten in gesprek te gaan over actuele zaken”, aldus Knops. Hij ziet allerlei nieuwe mogelijkheden voor zich, door de inzet van het platform. “Consultatiestandaarden zouden hier makkelijk gezamenlijk kunnen worden bekeken. Sterker nog, het goedkeuren ervan via stemmen zou eigenlijk moeten kunnen.” Kops spreekt van “een gouden ei dat nog niet is uitgebroed”. Belangrijk is nu de juiste leden te vinden die bereid zijn hun kennis, expertise en ervaring te delen en die het lef tonen om invloed uit te oefenen, meent hij. “Zonder waardevolle content en inhoudelijke gesprekken is je community niets waard. So let's connect!” ←

FACULTIES EN COMMUNITIES

De NBA maakt in de nieuwe governance onderscheid tussen topdown ingerichte en op kennisontwikkeling gerichte verbanden (*faculties*) en *bottom-up* ingerichte losse verbanden, waarin de ontwikkeling van de beroepsbeoefenaar wordt gestimuleerd (*communities*). Bij communities kunnen ook niet-leden van de NBA zich aansluiten, op eigen verzoek of na uitnodiging door de community manager. Zij worden dan toegelaten op het platform, voor die specifieke groep.

Alle leden van de NBA hebben toegang tot het community platform. Aan de hand van hun zelf ingevulde profielen (expertise, interesses en specialismen) kunnen zij elkaar vinden en contact leggen. “Zo wordt kennisoverdracht en *best practice* delen laagdrempelig beschikbaar, volgens het motto van het platform: ontmoeten, samenwerken en kennisdelen”, aldus de NBA.

Ook initiatieven van leden zelf krijgen ruimte op het platform. Zo kunnen zij zelf groepen maken of ideeën aandragen voor nieuwe communities. Waar nodig en relevant worden communities ondersteund door de NBA. Ook worden relevante externe stakeholders betrokken bij community activiteiten.

Leden van de NBA kunnen inloggen op het platform met hun MijnNBA-inloggegevens. Externen kunnen zich aanmelden voor een community via een aanmeldformulier. Bij het platform hoort ook de NBApp, die mobiel gebruik makkelijk maakt. Voor meer informatie of aanmelden: www.nba.nl/communities.

WERKEN BIJ DE AFM: VEELZIJDIG, UITDAGEND EN VEEL AUTONOMIE

Werken bij de Autoriteit Financiële Markten is veelzijdig en je krijgt bij de toezichthouder veel autonomie en zeggenschap. Ook in het vormgeven van het toezicht op de accountancysector. Dat stellen de registeraccountants Hanneke Yih en Lennard Verhoeven, beiden werkzaam als toezichthouder bij de AFM.

Wat maakt het dan zo veelzijdig? Hanneke: "Je kunt bij de AFM met verschillende onderwerpen en projecten bezig zijn. Zo deed ik bij het vorige project waar ik aan meedeelde vooral onderzoek naar de kwaliteitsgerichte cultuur bij de Big Four. Maar ik deed ook onderzoek naar oorzakenanalyses en dossiercoaching. Nu houd ik me vooral bezig met Intern Kwaliteitsonderzoek. IKO's zijn voor accountantsorganisaties een belangrijk instrument om zelf vast te stellen of controles aan de interne en wettelijke vereisten voldoen. Eén van de vragen is: hoe zetten accountantorganisaties IKO's in om te leren? Het onderzoek naar IKO's is overigens ook vernieuwend en we hebben als team dus ook nagedacht hoe we dit onderzoek vorm konden geven. Ik kreeg daarbij vanaf het begin al invloed op het onderzoek. Daarnaast werk ik momenteel aan een enquête die verschillende Europese landen uitvoeren bij de Big Four-organisaties over de toepassing van materialiteit in controles. Zo ben ik dus ook betrokken bij de internationale aspecten van het toezicht op accountantsorganisaties."

HOE BEVALT HET WERKEN BIJ DE AFM?

Lennard werkte eerst bij Visser & Visser en daarna bij Deloitte. Hij ging vanuit die laatste accountantsorganisatie een uitwisseltraject aan en dat beviel dermate goed dat hij bij de AFM bleef. "Werken bij de AFM is voor mij een mooie verrijking. Ik ervaar dat ik echt in een unieke en uitdagende positie zit waarbij ik impact heb op de sector en ons vak. Zo werk ik momenteel mee aan een project waarin we een nieuwe methodologie ontwikkelen voor het toezicht op de accountantsorganisaties. Dit levert mij tegelijkertijd strategische vaardigheden op en vaardigheden op het gebied van risicomanagement. Het werk is veelzijdig en interessant. Ik heb geparticipeerd in een project waarbij we de kwaliteitsgerichte cultuur, de sturing op kwaliteit en de kwaliteitswaarborgen onderzochten. Dat leverde me inzicht op in hoe cultuur en kwaliteit bij accountantsorganisaties met elkaar samenhangen. Dat vond ik erg boeiend. Op dit moment ben ik ook betrokken bij het onderzoek naar

de kwaliteit van wettelijke controles bij de OOB-accountantsorganisaties. Dat is dan weer heel vaktechnisch en dus ook heel leerzaam."

DE TOEKOMST MEDE VORMGEVEN

Beide RA's geven de toekomst van de accountancy mede vorm door hun bijdrage aan de ontwikkeling en de uitvoering van het toezicht. Lennard: "Als toezichthouder kun je een persoonlijke bijdrage leveren aan de kwaliteitsslag van de sector." Hanneke: "Daarbij komt dat ik door mijn rapportages kan bijdragen dat accountantsorganisaties ook van elkaar kunnen leren. Ik vind het mooi dat je een bijdrage levert aan de kwaliteit en tegelijkertijd ook het totaalplaatje overziet." Hanneke werkte zeven jaar bij EY, waarvan twee jaar in Londen. "Nadat ik terug was in Nederland en mijn RA-titel had behaald, dacht ik na over het vervolg. Ik nam deel aan een rondetafelgesprek bij de AFM. Dat vond ik zo leuk en interessant dat ik na nog een kennismakingsgesprek heb besloten te solliciteren. Het sprak me erg aan

Hanneke Yih

Lennard Verhoeve

dat ik via de AFM de toekomst van mijn vak mede vorm kan geven. Inmiddels werk ik alweer bijna twee jaar bij de AFM."

SUPERINTERESSANTE GESPREKKEN

Beiden benadrukken dat de AFM in het toezicht ook het gesprek over het accountantsvak en de verbetering aangaat met de sector. Hanneke: "We zijn ook mensen die oog hebben voor uitdagingen van accountants en het is echt niet alleen dat we oordelend zijn in onze onderzoeken. Het zijn superinteressante gesprekken die we met bestuurders, managementteams, externe accountants en medewerkers van accountantsorganisaties voeren over verbetering van het vaktechnische deel van het vak en de kwaliteit, maar ook over de cultuur. Eigenlijk van professionaal tot professional."

Het mooie is volgens Lennard dat je daarbij ook in verschillende keuzes van accountantsorganisaties mag kijken. "De sector verkeert in bijzonder interessant vaarwater. De cruciale kennis die ik nu opdoe, kan ik nergens anders opdoen. Op dit belangrijke punt in de tijd hebben we veel contact met de accountantsorganisaties. Je hebt dus concreet en persoonlijke impact op de sector die aan het veranderen is."

BALANS TUSSEN PRIVÉ EN WERK

Tot slot constateert Hanneke dat het ook met de arbeidsvoorwaarden goed zit. "Ik vind de balans tussen werk en privé erg prettig. Ook voor corona bestond er al de mogelijkheid om vanuit thuis te werken. Je kunt vaak flexibel zijn in het indelen van je tijd. Als je dat wilt, kun je met meerdere projecten tegelijkertijd bezig zijn. En je kunt jezelf ontwik-

kelen, bijvoorbeeld door het volgen van vaktechnische trainingen of cursussen op het gebied van gesprekstechnieken of beïnvloeding. Niet in de laatste plaats heb ik gewoonweg leuke collega's. Iedereen brengt zijn eigen ervaring en kennis mee. Hierdoor kunnen we goed sparren en houden we elkaar scherp. Maar natuurlijk is er ook altijd ruimte voor gezelligheid. Ook dat kan."

MEER INFORMATIE

Ben je nieuwsgierig geworden en wil je meer weten over het werken bij de AFM? Bezoek dan de werken bij site: <https://www.afm.nl/nl-nl/werken-bij-afm>.

Of neem voor meer informatie contact op met Hanneke Yih (hanneke.yih@afm.nl/06-21402280) of Lennard Verhoeven (lennard.verhoeven@afm.nl/06-11480182).

EY oogst lof met oordeel over klimaatdoelstellingen Shell

EY heeft als controlerend accountant van Shell voor het eerst de financiële impact van klimaatverandering en de energietransitie als 'key audit matter' benoemd. Dat bleef niet onopgemerkt.

Volgens EY kunnen de klimaatverandering en de energietransitie een "wijdverbreide" impact hebben op beoordelingen en schattingen van het bestuur van Shell en derhalve op de controle. De controleverklaring van EY-accountant Allister Wilson is opgenomen in de Shell-jaarrekening 2020. Het risico op onjuistheden in de jaarrekening is in 2020 in vergelijking met 2019 vergroot, door toegenomen aandacht voor klimaatverandering bij beleggers en toezichthouders, aldus de accountant.

Volgens EY lopen de plannen van Shell om de CO₂-uitstoot in 2050 naar nul terug te brengen, nog niet in de pas met de operationele plannen en de prijsstelling van het olie- en gasbedrijf. Voor de accountant is het mede daarom "mogelijk noch passend" om te kunnen verklaren dat de Shell-jaarrekening 2020 in lijn is met de afspraken uit het Parijse klimaatakkoord.

Media-aandacht

De opstelling van EY trekt aandacht in de media. "Accountant zet streep door klimaatbelofte van Shell", aldus de Volkskrant. Op Nu.nl wordt ook melding gemaakt van het optreden van de accountant. "Shell handelt volgens accountant niet in overeenstemming met

eigen klimaatdoel", schrijft de nieuwssite. In een column op Accountancy Vanmorgen spreekt Fou-Khan Tsang, bestuursvoorzitter van Alfa, over "een *tipping point* in de discussie over de rol van accountants bij niet-financiële informatie en duurzaamheidsaspecten in het bijzonder. Hiervoor verdient Allister al een standbeeld - wat mij betreft tegenover het standbeeld van Pincoffs op Rotterdam-Zuid, dat houdt de boel een beetje in evenwicht".

Op Accountant.nl is vanuit de werkgroep Fraude van de NBA een discussie gestart rondom het fenomeen *greenwashing*.

Britse regering wil audit scheiden van accounting- en adviesdiensten

De Britse regering presenteerde plannen voor een ingrijpende hervorming van de accountantssector. Uitgangspunt van de maatregelen is een scheiding tussen de auditpraktijk en accounting- en adviesdiensten.

Het consultatiedocument *Restoring trust in audit and corporate governance*, dat voorligt tot 8 juli aanstaande, gaat uit van inperking van de dominantie van de big four op de audit- en accountingmarkt. De grote vier hebben nu een marktaandeel van 97 procent bij de 350 grootste beursfondsen in het Verenigd Koninkrijk. De Britse regering wil dat die dominantie wordt doorbroken, door delen van het werk verplicht onder te brengen bij kleinere kantoren. Dat moet de onderlinge concurrentie bevorderen.

De plannen beogen daarnaast te komen tot een "*stand-alone audit profession*", gebaseerd op eenduidige doelen en principes en primair gericht op het publiek belang. Bovendien moet die auditprofessie verder kijken dan alleen de financiële verslaggeving. Ook het toezicht moet steviger worden ingericht. De huidige

Financial Reporting Council (FRC) moet worden getransformeerd naar een sterkere toezichthouder, de Audit, Reporting and Governance Authority (ARGA).

Herstel van vertrouwen

De maatregelen zijn een antwoord op geruchtmakende faillissementen van bedrijven als Carillion en Thomas Cook en moeten bijdragen aan herstel van vertrouwen in het Britse bedrijfsleven. De plannen richten zich ook op bestuurders van grote ondernemingen. Die moeten hun bonus terugbetalen bij faillissement of bij ernstige tekortkomingen in de verslaggeving.

De Britse regering dreigt met nog strengere maatregelen als de plannen niet het gewenste resultaat hebben. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan het verder inperken van de positie van de big four bij de controle van de FTSE 350-bedrijven.

Het Britse voorstel voor hervorming van de sector is beschikbaar via Accountant.nl.

Expats

Ervaringen van Nederlandse accountants in den vreemde. Dit keer: Marcel Rijkens, general manager van Volker Stevin Highways in Calgary.

‘Hierheen verhuizen voelde als thuiskomen’

“Als ik vroeger nadacht over werken in het buitenland verwierp ik die gedachte direct weer. Je bent vooral veel aan het werk en je gezin hangt er maar een beetje bij. Dat scenario sprak mij niet aan. Ik wilde juist breken met de werkcultuur die binnen een groot accountantskantoor gemeengoed is. Dat besef kwam toen ik rond mijn dertigste ging nadenken over mijn toekomst binnen het kantoor. Het beeld dat ik van partners kreeg was dat ik de komende jaren heel intensief bezig zou zijn met mijn werk. Die tomeloze inzet begon mij steeds meer tegen te staan. Ik had een gezin met twee jonge kinderen en maakte weken van zestig à zeventig uur. Als ik 's avonds voor acht uur thuis was voelde het als een meevaller.”

“Dat ik toch naar het buitenland ben gegaan is het gevolg van mijn overstap naar VolkerWessels. Ik kende het bedrijf goed, het was een van mijn klanten. Daar ging ik als manager group reporting aan de slag. Een mooi bedrijf, zakelijk, succesvol maar ook de sfeer sprak mij aan. Heel persoonlijk. Toen ik er twee jaar werkte werd ik gevraagd voor een functie als controller bij Volker Stevin in Canada. Op een gegeven moment moest ik een training voor een nieuw rapportagepakket geven aan controllers van de Canadese bedrijven. Daarvoor moest ik een week naar Calgary. Als je landt is het eerste wat je ziet het uitzicht op de Rocky Mountains. Ik vond het een fantastisch gezicht. Ook de stad en de mensen spraken mij aan. Toen ik na een week weer terug in Nederland was, zei ik tegen mijn vrouw: daar zou ik wel willen werken. Gelukkig zag zij het idee ook wel zitten.”

Helder

“Canadezen worden wel het vriendelijkste volk ter wereld genoemd. Die karaktertrek heeft ook een keerzijde. Ik pleit binnen de organisatie voor een meer duidelijke cultuur; dat kan best hand in hand gaan met vriendelijkheid. Ik ben als Nederlander gewend om alles te zeggen. Dat doe je niet omdat je wilt provoceren maar omdat je helder wilt communiceren. Het duurde even voordat mijn Canadese collega's dat begrepen. Op een gegeven moment

vroeg een directielid mij om mijn mening. ‘Wil je mijn Canadese of mijn Nederlandse mening?’, reageerde ik. Na drie jaar solliciteerde ik op de functie van general manager bij Volker Stevin Highways, een onderdeel dat onder andere verantwoordelijk is voor het onderhoud aan dertig procent van de wegen in Alberta. Toen die functie vrij kwam, was de vraag: willen we daar een financial op zetten? Gelukkig breng ik niet alleen financiële vaardigheden. In mijn tijd bij KPMG was ik ook performance manager. Die bagage - het verbinden van mensen, coachen, het voeren van functioneringsgesprekken - komt nu heel goed van pas. Ik viel met mijn neus in de boter. Er moest worden geboden op onze eigen langlopende provinciale onderhoudscontacten. Ik heb veel gehad aan een operationeel manager die hiervoor zijn pensioen onderbrak. Hem heb ik als sparringpartner gebruikt.”

“We zouden eigenlijk maar 2,5 jaar blijven, inmiddels zijn we zeven jaar verder. Mijn jongste zoon is nu acht. Hij is een Canadese Nederlander. De andere twee kinderen kunnen nog Nederlands lezen en schrijven, maar het begint te verwateren. Wat mij het meest bevalt is mijn werk-privé balans. Ik heb veel flexibiliteit om mijn functie in te vullen. Daardoor heb ik tijd voor leuke dingen. De Rockies zijn dichtbij. Je rijdt anderhalf uur en staat op de piste. Ook mijn kinderen naar voetbal brengen is iets waar ik van geniet. Dat had misschien in Nederland ook gekund, maar ik had deze stap nodig om het oude patroon te doorbreken. Hierheen verhuizen voelde als thuiskomen.”

Jonge professionals vrezen burnout

Banken, advocatenkantoren en accountantspraktijken worden steeds vaker geconfronteerd met uitval van junior personeel, als gevolg van een burnout. De coronacrisis zorgt voor hoge werkdruk en tegelijk voor meer geestelijke problemen door het thuiswerken.

Dat meldt de Financial Times. Volgens de Britse krant geven junior professionals in de advocatuur en consultancy steeds vaker signalen af dat ze last hebben van *burnout*-verschijnselen. Dat heeft alles te maken met lange dagen, eenzaam achter de laptop aan de keukentafel of de werkkamer thuis.

De grote advocaten- en advieskantoren vrezen voor een uittocht van jong talent dat de carrière heroverweegt. De toenomen vraag naar juridisch en zakelijk advies tijdens de coronacrisis, in combinatie met een wereldwijde verschuiving naar het werken op afstand, zorgt volgens senior partners van de kantoren voor groeiende psychische problemen onder jongere professionals.

Ook bij banken loopt de druk op, door fusies en overnames en *private equity-deals*. Eerder gaf een groep eerstejaars financieel analisten bij Goldman Sachs tegenover het management aan dat ze

gemiddeld 95 uur per week werkten. Dat resulteerde onder meer in slapeloosheid en angst. Het teamgevoel mist en is ingeruild voor lange dagen vol "weinig glamoureuze werk vanuit de slaapkamer". Zaken die het hoge werktempo de moeite waard maakten, zoals de vrijdagmiddagborrels of gezamenlijke uitjes, worden nadrukkelijk gemist.

Geen netwerk van vrienden

Ook vanuit het accountantsberoep klinkt zorg. Zo stelde de Britse PwC-voorzitter Kevin Ellis zich zorgen te maken over de drieduizend nieuwe jonge collega's die in 2020 'online' hun opwachting bij de organisatie maakten. "Ze zullen geen netwerk van vrienden op kantoor hebben." Volgens Ellis ligt er een grote verantwoordelijkheid bij de kantoren om de juiste omgeving te bieden als mensen uiteindelijk weer op kantoor komen en zo de loyaliteit te bevorderen.

Ook andere grote accountantskantoren spannen zich in. Zo heeft Deloitte een 'koffieclub' opgezet, die werknemers via Zoom aan elkaar moet koppelen. De euforie over de voordelen van thuiswerken maakt dus steeds meer plaats voor zorgen over het geestelijk welzijn van werknemers.

Accountants praten op Clubhouse over hun werk en passies

Nederlandse accountants en betrokkenen bij het beroep begeven zich, juist tijdens het drukke voorjaar, wekelijks op Clubhouse. De reeks Busy Season Talks geldt inmiddels als 'de huiskamer van het accountantsberoep'.

De in 2020 geïntroduceerde Clubhouse-app is gericht op live gesprekken, waarnaar je kunt luisteren of zelf aan deelnemen. Terugluisteren is, anders dan bij een podcast, niet mogelijk. Live erbij zijn is dus van belang.

Ook accountants hebben het medium nadrukkelijk ontdekt. Dit voorjaar bijvoorbeeld via een wekelijkse serie *Busy Season Talks*, georganiseerd door Arif Dursun (KPMG) en Hakan Koçak

(PwC). In de reeks staan het werk, de studie en carrière in de accountancy centraal en worden gastsprekers uitgenodigd. Daaronder ook boegbeelden uit de sector zoals Hanzo van Beusekom (AFM), Agnes Koops (PwC) en Marc Hogeboom (KPMG). Vaste sidekicks tijdens de talkshow zijn Aleks Kayhan (partner EY) en columnist/adviseur Arnout van Kempen.

De serie gesprekken vinden wekelijks plaats op dinsdagavond en duren ongeveer een uur. Luisteraars kunnen kenbaar maken dat ze willen deelnemen aan het gesprek. De Clubhouse-app is beschikbaar in de appstore van Apple; een iPhone is nodig. Toegang krijgen gaat via een wachtlijst of op uitnodiging van een Clubhouse-deelnemer.

Lekker werken

Dingen die de werkdag leuker maken. Kijk voor meer info op Accountant.nl.

Werkplek

Dedicated space

Geen aparte werkkamer en toch je meer af willen sluiten? De inklapbare Desk Cube kan uitkomst bieden bij concentratieproblemen. Prijs € 300.

deskcube.nl

Vervoer

Bereikbare Poolster

Een Volvo, maar elektrisch en met een andere naam. De Polestar 2 kent nu ook de standard range Single Motor-versie (ruim 400 km bereik). De prijs begint bij € 45.900.

polestar.com

Huispak

Blablabla chocoladevla

Voor de thuiswerkende vrouwelijke accountant biedt onze nationale *fashionista* Nikkie Plessen inmiddels een hele range *loungewear*: hoodies, sweatpants, shirts en meer.

nikkie.com

Telefoon

Dubbelzien met Microsoft

Microsoft heeft zijn Android-smartphone, de Surface Duo, nu ook uitgebracht op de Nederlandse markt. Twee schermen naast elkaar, handig voor zakelijk gebruik.

Prijs vanaf € 1.565.

microsoft.com

BEËDIGD

Rick Ottenhof (32) legde, na liefst twintig jaar studeren, op 5 maart 2021 als registeraccountant de beroepseed af. Hij werkt bij KPMG als senior consultant.

Lange aanloop

Wat trok je aan in het accountantsberoep, dat je het zo lang volhield om uiteindelijk als accountant af te studeren?

“Ik heb altijd wel affiniteit met cijfers gehad, maar vooral het begrijpen hoe een organisatie in elkaar zit en omgaat met risico heeft mij aangetrokken. Als accountant en consultant heb ik een unieke inkijk in variërende organisaties.”

Heb je tijdens je studie de inhoud van je opleiding en tegelijk het vak in de praktijk zien veranderen?

“Afgezien van de focus op dossiervorming en het digitaliseren: ik zie vooral het meenemen van inzichten vanuit specialisten over specifieke onderwerpen als een goede (toekomstige) ontwikkeling. Zelf focus ik mij tegenwoordig op cultuur en governance en welke rol dat speelt in het gedrag van de mensen in de organisatie en het inspelen op risico's.”

Wat is je ambitie voor de komende jaren, nu deze mijlpaal is bereikt?

“Heel simpel: doorgaan met wat ik doe. Dat is in de eerste plaats om zelf te blijven leren, maar ook om van toegevoegde waarde te blijven voor organisaties. Voor mij betekent dit dat ik organisaties help goed om te gaan met risico's, ze laat inzien wat de rol is van cultuur in hun organisatie en hoe zij het beste kunnen inspelen op beide.”

Had je nog een privéleven, ondanks al die jaren studeren?

“Juist wel. In het gehele traject van vmbo-basis tot RA (via mbo-2, mbo-4, hbo, pre-master, master en postmaster) heb ik tijdens alle opleidingen, stageplaatsen en (bij)banen veel mensen ontmoet. Velen daarvan zijn nu vrienden, met ieder een totaal eigen achtergrond en/of focus. Kortom, ik heb een gevarieerde vriendengroep.”

Sinds het coronavirus ons in de greep houdt, neemt de NBA online bij nieuwe collega's de beroepseed af. Sinds eind 2020 gaat dat in een gewijzigde vorm, waarbij een groep nieuwe accountants gezamenlijk de eed aflegt. Hun aanhang kan daar (eveneens online) getuige van zijn.

Op 5 februari 2021 legden 24 geslaagden online de eed af:

Ferry Boerma, Frank Breukers, Aniëlle Claessens, Sander Gelissen, Jordy van Ginkel, Sanne Hooijberg, Joost Jansen, Haris Kadrić, Rianne Lanting, Inge Maas, Daniel Marchal, Joop Martens, Anke Molenaar, Anne-Sofie Reijnoudt, Roselle Reurs, Maartje van Rijswijk, Stefan Schoenmakers, Arzu Serinkan, Jeroen Simons, Sabih Tariq, Léon Timmer, Robbin Tip, Thomas Tolboom, Erik Wegdam.

Op 12 februari 2021 legden 30 geslaagden online de eed af:

Suzan Beekman, Sanne van den Bor, Mandy van Bruggen, Ruby Dirkse, Gerben Eikema, Teun Geerts, José de Graaf, Robert van Hardeveld, Ramesh Karimi, Mark van Keulen, Asma Khouja, Tanja Langendijk, Robert van Leeuwen, Mike van de Liefvoort, Danny Logemann, Ben Minten, Derek van Nieuwenhoven, Sumeyla Özer, Wessel Penninx, Carissa Roos, Koen Segeren, Adwin Spelt, Moniek Stengs, Trang Tran, Neelam Trehan-Sonie, Robin van Turnhout, Abdullah Uzun, Ellen van Velzen, Leane van de Ven, Jurriën Visscher.

Op 26 februari 2021 legden 30 geslaagden online de eed af:

Faissal Aouab, Patrick Bakkers, Othman Battah, Mustafa Çiftçi, Jan Davids, Mandy Harders, Remco Hasselaar, Thomas Heling, Tivadar Kalmár, Niels Kok, Remon Laldjising,

Arnoud de Lange, Ilse de Lijster, Valery Maria, Laura Oldenbanning, Regina Pennings, Jacco van Raaijen, Daniëlle van Roij, Jolien Snijder-Pot, Nadja Spaans, Pieter van der Stoel, Zarina Trimon, George Visser, Boudewijn de Vries, Dennis Waanders, Mitchell Wansink, Brenda van Weersch, Margot van Wieringen, Anne de Wit, Masha Zijlmans.

Op 5 maart 2021 legden 30 geslaagden online de eed af:

Tim Adema, Karim El Allali, Samira Ballafkih, Maaïke Baltussen, Kaz Beijer, Alain van den Besselaar, Eline Brinkhuis, Elleke Dijkink, Faissal El Allaoui, Redouane El Barraki, Judith Godschalk, Shiva Gopal, Mitchell Heus, Nadine Hoeben, Mark Kammenga, Alberto van Logtestijn, Dirk van Loon, Job Luitjens, Paul van der Maas, Charissa van der Meer, Marcella Netten, Rick Ottenhof, Niels Pepping, Gerrit Plat, Cindy Schütten, Robbin Snel, Ingeborg Streefland, Jan Verlijdsdonk, Sophie Westerik, Kimberley van Wijk.

Op 19 maart 2021 legden 30 geslaagden online de eed af:

Eric Koerhuis, Siera Akseer, Esmee van Diepenbrugge, Amira El Gebaly, Erwin de Geus, Koen Groote Punt, Roy van Hagen, Maïke Hendriks, Gert-Jan Koppelman, Koert te Nijenhuis, Rutger van den Noort, Evelien Pichel, Tim Schavemaker, Matthijs Schröder, Gerben van Stee, Lisette ter Wee, Taeke Willemsen, Bart Winter, Marvin Zebeda, Marga

van Zoest-Deters, Vincent Daalhuizen, Rob Heemskerk, Myrna Hoogervorst, Tim Hendriks, Tuur Abrahams, Niels de Jager, Onno Kuitert, Wilmen Timmermans, Jordy van de Vlag, Robert van der Vossen.

Op 26 maart 2021 legden 29 geslaagden online de eed af:

Sanne Bierenbroodspot, Eric Blokland, Udo Busby, George Delakovias, Luuk Egbers, Fayssal El Ghamarti, Emiel Gerritzen, Irma Groen, Sjoerd de Haan, Wesley van Heijningen, Sander van Houten, Angelina Li, Cheryn Liong-A-Kong, Niels Maat, Mohamed Mokadem, Martijn van Nispen, Kevin Nissen, Robert Oosterloo, Sharon Pelk, Buket Sahin, Denise Schokker, Ilse Seelen-van Oort, Max Siem A Joe, Peter Slager, Sjors Smeulders, Sultan Söğüt, Inge Verdouw, Hanneke Vissers, Hidde Wyngaard.

Op 9 april 2021 legden 30 geslaagden online de eed af:

Pim Analbers, Jelmer Assink, Teun Bosveld, Evert Bouwman, Jeroen Breems, Emre Cicek, Ernst Corbijn, Jacky van der Ende, Nicky Engelen, Stefan van de Gronden, Michiel de Groot, Amber Klomp, Robbert Kock, Paul Kuiper, Tom Langhout, Kevin Lelieveld, Anass El Madkouri, Ilona Martina, Richard Mulder, Etienne Petit, Sanne Post, Daniël Prinsen, Rob Reijnen, Gijs van Rhijn, Jan-Willem Roelse, Joëlle van der Schoot, Theis Schuiteman, Yun Mie Tse, Mitchel Voss, Marc de Winter.

RADAR360[®]

Beter zicht op je dagelijkse
werkzaamheden met
RADAR Practice Management!

CRM - RELATIEBEHEER EN SALES

DOCUMENT MANAGEMENT (DMS)

WORKFLOW

VALIDSIGN

UREN REGISTREREN

FACTUREREN

ABONNEMENTEN

BUDGETBEWAKING

RAPPORTAGES POWER BI

Alles onder controle **RADAR360.NL**

Een aansprekend dilemma, zoals eerder aan NBA-leden voorgelegd via de DilemmaApp. De DilemmaApp (blauwe icoontje) is beschikbaar in de appstores voor Android en Apple. Verificatiecode voor inloggen: Accountant. Meer dilemma's via nba.nl.

DILEMMA:

HOREN, ZIEN EN ZWIJGEN?

U bent accountant bij een middelgrote accountantsorganisatie. Recent deed de AFM een onderzoek naar één van de controles van een collega uit uw team. Deze collega duldt weinig tegenspraak, waardoor het corrigerend vermogen spaak liep.

U deelt de observaties en conclusie van de AFM. Uw managing partner vraagt u dat niet aan de AFM te zeggen, omdat het kantoor dan schade oploopt. Volgens de partner is zwijgen de beste strategie om het doel te bereiken. Wat doet u?

1 U respecteert het verzoek van de partner, maar geeft aan dat u verwacht dat dit moment wordt benut om de cultuur in het team te bespreken.

2 U gaat toch in gesprek met de AFM; u vindt het belangrijker om transparant en professioneel te zijn.

3 U wilt het kantoor en de collega, ondanks dat u het eens bent met de uitkomsten van het onderzoek, niet in diskrediet brengen. U laat het hier verder bij.

4 U doet iets anders, namelijk...

Uitkomst

Dit dilemma is ingevuld door 480 respondenten. De overgrote meerderheid (281) geeft aan te kiezen voor optie 1 en laat het bij een moment om de cultuur in het team te bespreken. 135 deelnemers gaan toch in gesprek met de AFM (optie 2), ondanks het verzoek van de managing partner. Maar 32 respondenten laten het er verder bij (optie 3).

Er komen ook de nodige andere suggesties binnen, vooral via de 21 deelnemers die kiezen voor optie 4. "Ik ga in overleg met een vertrouwenspersoon of iemand van de integriteitscommissie en leg de casus voor, om te sparren over wat de mogelijkheden zijn", aldus een respondent die (net als diverse andere deelnemers) wel "transparant en eerlijk" wil antwoorden op vragen vanuit de AFM. "Ook zou ik de casus bespreekbaar willen maken bij die verantwoordelijken die gaan over cultuur en integriteit binnen de organisatie. Want dat er iets moet gebeuren lijkt mij duidelijk."

Bezinnen op positie

Diverse accountants geven aan zich te bezinnen op hun positie binnen het

kantoor in een dergelijke situatie. "Als ik het niet eens ben met het kantoorbeleid en ik ben een roepende in de woestijn, dan is het tijd om op te stappen." Of nog iets steviger: "Feitelijk is er sprake van een niet-integere top in de organisatie. Wil je hier nog wel werken?" Volgens een ander gaan helderheid en transparantie vóór alles. "En maak dat je team duidelijk. Houd je rug recht en toon voorbeeldgedrag."

Toch denkt niet iedereen er zo over. "Als accountant ben je ook mens en heb je elke dag te doen met je collega's. Het rechte rug-verhaal gaat in het mkb niet op, daar je de hand controleert die je voedt. Een controle wordt uitgevoerd in teamverband en het 'naaien' van een collega leidt tot een onherstelbare vertrouwensbreuk die u zich goed moet realiseren", aldus een accountant die het "als Judas" met de AFM praten beschouwt als een werkwijze waar je zelf "de rekening voor gepresenteerd zult krijgen". Een wat sarcastische reactie van een andere deelnemer tot slot: "Eerst mijn rechtsbijstand bellen. Die zal ik nog nodig hebben..."

Deze eeuw, en specifiek de huidige coronacrisis, zou volgens sommigen vragen om ander, 'vrouwelijk' leiderschap, waarin vrouwen ook nog beter zouden zijn. "Vrouwen zijn betere leiders, maar niet omdat ze zo 'vrouwelijk' leidinggeven", meent hoogleraar leiderschap Janka Stoker. "Ze doen het beter omdat ze zich eerst als leider moeten bewijzen."

TEKST ANJA JALINK* BEELD VINCENT BASLER

Vrouwen doen het over de hele linie beter dan mannen

Alle inspanningen ten spijt, zowel in de politiek als binnen organisaties, zijn er nog steeds te weinig vrouwen op leidinggevende posities. Hoe komt dat? Janka Stoker, hoogleraar leiderschap en organisatieverandering aan de Rijksuniversiteit Groningen, doet al jaren onderzoek naar leiderschap. En ook specifiek naar verschillen tussen mannen en vrouwen als het gaat om leiderschap. Op internationale vrouwendag (8 maart) sprak zij erover op het Women Leadership Event 2021, georganiseerd door NBA en IMA. Het valt op dat landen waar vrouwen de leiding hebben, het significant beter doen in de coronacrisis. Dat heeft niets te maken met 'vrouwelijk' leiderschap, betoogt Stoker.

"De manier van leidinggeven van vrouwen is helemaal niet zo heel erg anders. Wel zie je dat vrouwen het vaak net iets beter doen dan mannen. En dan niet alleen op wat wij 'vrouwelijke' stijlen noemen, zoals participatief of empathisch leiderschap, maar ook op de meer 'mannelijke'

'De manier van leidinggeven van vrouwen is helemaal niet zo heel erg anders.'

stijlen, zoals taakgericht of directief leiderschap. Eigenlijk doen vrouwen het over de hele linie gezien iets beter dan mannen, maar dus niet omdat ze nou zoveel vrouwelijker zijn."

Wie boven komt drijven is écht goed

Dat vrouwen het beter doen op al die actieve stijlen en dus eigenlijk betere leiders zijn, heeft te maken met de weg ernaar toe, aldus Stoker. "De weg naar de top is voor vrouwen lastiger dan voor mannen. Dat komt omdat de stereotiepe opvatting die we hebben over wat een goede leider is, nog steeds heel masculien is: daadkrachtig, dominant, met een sterke visie. En dus denken we dan eerder aan een man. Daarbij komt nog dat de stereotype opvatting over hoe een goede vrouw moet zijn, daar regelrecht tegenover staat. Een goede vrouw is alles wat een goede leider niet is: bescheiden, zorgzaam, ze treedt niet op de voorgrond. →

QUOTUM

Op 11 februari 2021 stemde de Tweede Kamer in met het wetsvoorstel van ministers Dekker (Rechtsbescherming) en Van Engelshoven (Emancipatie) voor invoering van een ingroeiquote en streefcijfers voor meer diversiteit in de top van het bedrijfsleven.

Het wetsvoorstel bevat twee maatregelen om diversiteit in de top van het bedrijfsleven te bevorderen. Er wordt een quotum ingevoerd van minimaal een derde vrouwen en mannen in de raden van commissarissen van Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen. Het ingroeiquote gaat gelden voor nieuwe benoemingen van commissarissen bij beursvennootschappen.

Daarnaast worden grote vennootschappen verplicht streefcijfers op te stellen en jaarlijks te rapporteren over de voortgang. Het wetsvoorstel, dat uitvoering geeft aan een eerder SER-advies, is voor behandeling aan de Eerste Kamer gezonden.

Lees meer op de website van de SER: ser.nl/nl/thema/topvrouwen.

Vrouwen in leidinggevende posities worden vrijwel altijd langs die twee stereotypen gemeten en doen het dus altijd op één ervan niet goed. Dat is in hun nadeel, meent Jonker. “Je kunt dus als vrouw best een goede leider zijn, maar dan kwalificeer je eigenlijk als een slechte vrouw en dat vinden we dan toch vervelend aan jou. Hetzelfde gedrag dat bij mannen wordt gezien als goed leiderschap, heeft bij vrouwen altijd meteen als bijeffect dat je als een bitch

wordt gezien. Die stereotypen zijn vrij hardnekkig. Waarom vrouwen dus vaak betere leiders zijn? Ze moeten extra goed zijn om op zo’n plek terecht te komen en te blijven.” “We moeten dus echt iets aan die stereotypen gaan doen”, meent Stoker. “Want zolang we daarvan last hebben worden vrouwen en mannen die in een werkcontext hetzelfde gedrag vertonen, verschillend beoordeeld. Dezelfde kenmerken, zelfs zaken zoals kleding of een auto, worden bij mannen anders beoordeeld dan bij vrouwen.”

“Die stereotypen hebben we allemaal”, vervolgt de hoogleraar leiderschap. “Dat is ook helemaal niet verkeerd, dat is onze manier om de wereld om ons heen te ordenen. Maar tegelijkertijd moeten we ons er heel erg van bewust zijn. Dat geldt overigens niet alleen voor vrouwen, maar ook voor mensen met een andere kleur of andere cultuur.”

Hoopvolle boodschap

De hoopvolle boodschap is dat stereotypen wel heel erg hardnekkig zijn, maar ook kunnen veranderen. Zo deed Stoker ooit onderzoek naar het effect van een bril voor leiders. “Van alle Amerikaanse presidenten zijn er maar drie die een bril hebben gedragen. Terwijl die mannen van een leeftijd zijn dat er normaal gesproken veel meer bril dragers dan niet-bril dragers zijn. Leiders denken vaak dat wij een bril nog steeds associëren met zwakte. En een goede leider is niet alleen dominant, maar ook sterk. Denk aan Poetin met ontbloot bovenlijf op zijn paard. Leiders willen voortduren

DIVERSITEIT BINNEN DE NBA

Het bevorderen van diversiteit en inclusie is een belangrijk speerpunt uit de NBA-Vernieuwingsagenda. Diversiteit bevordert de kwaliteit van de besluitvorming en van de beroepsuitoefening.

De NBA hanteert voor de eigen organisatie als norm dat het bestuur, de commissies en het managementteam voor ten minste dertig procent uit vrouwen moeten bestaan. Daarnaast is een project gestart om de NBA-regelgeving en publicaties genderneutraal te formuleren.

Verhoging van diversiteit en inclusie in de beroepsgroep vereist meer instroom en opwaartse doorstroom van vrouwen en mensen met een migratie-achtergrond. Om kennis en ervaring te delen richt de NBA in samenwerking met de NBA Young Profs een community op rond dit thema, op het nieuwe NBA Community Platform. Ook is gestart met een overlegstructuur voor accountantskantoren om met vereende krachten aan diversiteit en inclusie te werken.

In 2021 doet de NBA onderzoek naar verantwoordingsinformatie over diversiteit die grotere bedrijven in hun jaarverslag dienen op te nemen en waarop de externe accountant dient toe te zien.

Deze mensen zitten nu al op het platform, wanneer zien we jou? Meld je aan.

**Inmiddels
1.000 actieve
deelnemers!**

"Ik wil mijn kennis verrijken en inzetten voor nieuwe technologieën en auditstandaarden."

Beert Kuiken, directeur FitchData, lid Community Accounttech

"Ik zoek geestverwanten, interessante contacten en afwijkende meningen op het platform."

Giel Dirkx, Dirkx Consultancy, ambassadeur Community Accounttech

"In een snel veranderende en soms wat 'vluchtige' wereld zoek ik geïnteresseerde en gemotiveerde mensen (accountant of niet, jong en oud) die iets aan discussies kunnen en willen toevoegen. Het uiteindelijke doel is kennis en inzichten vergroten."

Eric Mantelaers, hoofd bureau vaktechniek RSM en ambassadeur Community Accounttech

"Met alle duurzaamheidsuitdagingen waar we nu voor staan, is intensieve samenwerking binnen het accountantsberoep én met andere disciplines essentieel. Het platform van de NBA biedt die mogelijkheid."

Fou-Khan Tsang, voorzitter RvB Alfa Accountants en Adviseurs en ambassadeur Community Planet Finance

"Het NBA Community platform vind ik een hele fijne, laagdrempelige manier om inspiratie op te doen. Ik ben vaak op Planet Finance te vinden en onlangs ben ik de Groep Boekinspiratie begonnen."

Elly Stroo Cloeck, project- en interimmanager GRC en recensent management boeken en oprichter Groep Boekinspiratie

"Accountantskantoren moeten steeds slimmer worden om te blijven bestaan. Het platform biedt hiervoor een professionele omgeving. Deelnemers moeten dan wel de moed hebben om kennis, expertise en ervaringen te delen."

Richard Knops, mkb-accountant bij Reintjens & Essers Accountants, Initiatiefnemer Groep Cure and Care

**NBA Community
Platform**

*Ontmoeten,
samenwerken,
kennis delen.*

Ook aanmelden? Ga naar www.nba.nl/communities

Powered by NBA

Kies ook voor accounting software van Wolters Kluwer

Tijd besparen? Of slimmer digitaal samenwerken? Bij Wolters Kluwer ben je aan het juiste adres. Onze bekende oplossingen Twinfield, Basecone en Avanza helpen jou als accountant of boekhouder bij het besparen van tijd, automatiseren van processen, geven van onderbouwd advies en nemen van weloverwogen beslissingen. Onze tools koppelen niet alleen met elkaar, maar ook met vele andere softwarepakketten!

When you have to be right

Meer weten? wolterskluwer.com

uitstralen dat ze sterk zijn. Maar het grappige is dat uit ons onderzoek blijkt dat wij een bril bij een politicus inmiddels niet meer associëren met zwakte, maar met intelligentie. Dat geeft aan dat stereotypen kunnen veranderen.” Aantallen en voorbeelden helpen echt, zegt Stoker. “Uit onderzoek blijkt dat als jij zelf een vrouw als leidinggevende hebt, of als je in een context werkt waarin meer dan twintig procent van de managementposities wordt bekleed door een vrouw, het stereotiepe beeld van een goede leider echt anders is. We vinden een goede leider dan iemand die zowel over masculiene als feminiene kwaliteiten beschikt.” Daarmee verdwijnt de associatie ‘denk leider, denk man’, stelt de hoogleraar. “Eigenlijk moet een vrouw op een leidinggevende functie dus gewoon normaal worden.”

Vrouwenquota

Als aantallen belangrijk zijn, moet Stoker dus eigenlijk ook wel voorstander zijn van een vrouwenquota. “Neelie Kroes is iemand die is gedraaid in haar opvatting over dit onderwerp. En ik snap die draai heel goed. In principe is niemand volgens mij een voorstander van dit soort quota, waarbij je heel erg ingrijpt op sollicitatieprocessen. Aan de andere kant weten we inmiddels dat het niet vanzelf gaat. Met name mannen vinden bijvoorbeeld opvolgers die niet op hen lijken minder geschikt, zo blijkt uit ons eigen onderzoek. Dus die processen veranderen maar heel moeizaam. En je weet dat aantallen

WOMEN LEADERSHIP EVENT 2021

Janka Stoker sprak tijdens het online Women Leadership Event van de NBA en het Institute of Management Accounting (IMA) op 8 maart 2021, dat werd voorgezeten door Sandra Lutchman. Petri Hofsté, accountant, bestuurder en recent gekozen als ‘machtigste commissaris van Nederland’, stelde tijdens het event dat een vrouwenquotum echt nodig is om een zet in de goede richting te geven. Alain Mulder en Gwen van Berne (IMA) lieten zien dat er inmiddels veel meer vrouwen in financiële functies werken dan dertig jaar geleden. Ingrid Hems (NBA-bestuurslid en voorzitter ledengroep Accountants in Business) benadrukte het belang van persoonlijke sponsors. James Michael Lafferty (Fine Hygienic Holding) sprak over het introduceren van diversiteit binnen zijn bedrijf in het Midden-Oosten.

Een verslag van het event is te vinden op Accountant.nl.

wel werken. Tel je die twee bij elkaar op, dan weet je dat we zonder quota heel lang kunnen gaan zitten wachten in de hoop dat er iets gebeurt.”

Een derde reden waarom je voor quota zou kunnen zijn, komt uit onderzoek dat in Zweden is gedaan naar het effect van een quotum bij politieke partijen. “Daar blijkt uit dat de kwaliteit van alle mensen enorm toeneemt. Niet alleen van de vrouwen, maar ook van de mannen op de lijst”, aldus Stoker. “De concurrentie onder mannen wordt dus groter en dat heeft als effect dat er betere mannen op de lijst komen. Dus vanuit dat perspectief wordt de algehele kwaliteit beter.” Er staat al onderzoek in de steigers naar het effect van de invoering van dit quotum in Nederland. Om te kijken of dat effect zich hier ook voordoet.

Gelijke kansen en mogelijkheden

Als je kijkt naar de cfo-functie vergeleken met twintig jaar geleden, is het opvallend hoe veel meer vrouwen daar nu zitten. “Van een vrouwelijke cfo kijken we echt niet meer op. Ook daar maken aantallen uit”, meent Stoker. “En zeker, er zijn vrouwen die niet naar de top willen. Er zijn ook genoeg mannen die niet naar de top willen. En dat is prima. Het is ieders keuze om carrière te willen maken of niet. Maar het punt is dat de kansen en mogelijkheden die je krijgt wel voor iedereen gelijk moeten zijn. We weten dat de manier waarop we selecteren en beoordelen nog steeds wordt beïnvloed doordat we verschillend kijken naar mannen en vrouwen. En we dus niet dezelfde kansen hebben.” Het is niet het probleem van individuele vrouwen, betoogt de hoogleraar. “De vraag is wat organisaties eraan gaan doen. Het gaat over de manier waarop wij selecteren en mensen promotie laten maken. Voor een deel zit het hem echt in bewustwording. Maar ook in het anders inrichten van processen. Dat heeft alles te maken met transparantie. Met diversiteit in een selectiecommissie. Train ook je leidinggevend. Zodat die hetzelfde gedrag bij vrouwen niet anders beoordelen dan bij mannen. Dat je te ambitieus bent of iets dergelijks. Daar ligt ook echt een sleutel.”

‘Eigenlijk moet een vrouw op een leidinggevende functie dus gewoon normaal worden.’

* Anja Jalink is hoofdredacteur cm:Controllers Magazine.

Fey Mohamed is managing director van NKM Finance, een administratiekantoor in Den Haag. Vanuit het World Trade Center bedienen ze allerlei verschillende ondernemers, waarbij ze graag werken met Speedbooks. Met deze software houden ze tijd over om hun dienstverlening te verbeteren.

de accountant van de toekomst met Speedbooks

Fey: “De rol van accountant verandert. Het is allang niet meer genoeg om alleen wat cijfers op te leveren. Onze klanten willen meer gevoel bij hun cijfers, en ze willen dat veel vaker dan eens per kwartaal. Steeds vaker zaten we klem: we wilden onze klanten wel adviseren, maar hadden er geen tijd voor.”

Snel automatiseren met software

Het werk deels automatiseren bleek de oplossing. Online kwam Fey bij Speedbooks uit. Deze software beloofde een versnelling in het verwerken van de cijfers, zodat er tijd overblijft voor advies. Hoe ziet dat er in de praktijk uit?

Fey vertelt: “Eén van de onderwerpen waar Speedbooks voor enorme tijdswinst zorgt, is de jaarrekening. Dat was een arbeidsintensieve klus, met het verwerken van veel data in verschillende templates. Daar was je zo 10 tot 15 uur mee bezig. Met Speedbooks is dat anders! De software vult alle cijfers automatisch in één template in, wij hoeven het alleen nog te controleren. Dat kost een stuk minder tijd, waardoor we onze klanten veel beter kunnen helpen.”

Ze krijgen sinds Speedbooks ook minder vragen. Dat komt door het

uitgebreide visuele dashboard, waar klanten real-time inzicht in hun cijfers hebben. “Ze zien bijvoorbeeld precies welk bedrag bij welke post hoort, wat ze direct duidelijkheid geeft.”

Tot slot

Of Fey het gebruik van Speedbooks aanbeveelt? “Absoluut! Het levert veel meer op dan het kost. Ondernemers stellen andere eisen aan accountants, Speedbooks helpt daar ontzettend bij. Het scheelt ook veel hoofdpijn: je hebt veel minder stress om de jaarrekening op tijd af te ronden. Ook qua service werkt het prettig met Speedbooks. Elk administratiekantoor kan er de vruchten van plukken.”

Gevoel bij de cijfers.

#KLOOIENMETCOMPUTERS

ARNOUT VAN KEMPEN OVER ROMMELEN IN EEN DIGITALE WERELD

De vorige keer hebben we de eerste stapjes gezet met programmeren in de Python-shell. Het aardige daarvan is dat je direct resultaat hebt, het nadeel is dat het nogal eenmalig is. Als we serieus gaan programmeren is dat onbruikbaar, we willen natuurlijk vaker gebruik kunnen maken van hetzelfde programma. De oplossing is heel simpel. In de Python-shell kies je voor "New file" en een nieuw window wordt geopend. In dit window kan je dezelfde opdrachten invoeren die je ook in de Python Shell kon invoeren. Bijvoorbeeld:

```
voornaam="Kees"  
achternaam="de Vries"  
Print(voornaam, achternaam)  
Print(voornaam+" "+achternaam)
```

Alleen, nu gebeurt er niets. Om dit programmaatje uit te voeren moet het eerst worden opgeslagen. Dat doe je met F5. Kies een directory en een naam. Ook hier geldt dat het handig is om de zaken leesbaar en voor de hand liggend te houden. Dus maak een vaste directory voor Python-experimenten (je weet nog wel hoe...) en kies een begrijpelijke naam voor dit programmaatje.

Direct na het opslaan wordt het programma uitgevoerd en de output verschijnt in de Python Shell.

Wellicht valt het op dat tussen voornaam en achternaam een spatie is geplaatst. Python doet dat als je twee strings met een komma er tussen achter elkaar print. Maar je kunt er ook voor kiezen de strings via een expressie aan elkaar te knopen. Hoewel de output van de twee printopdrachten identiek is, is het goed te bedenken dat de eerste opdracht twee strings achter elkaar plaatste, en de tweede opdracht eerst drie strings samenvoegde tot een, om vervolgens die ene te printen.

Laten we eens veronderstellen dat het programmaatje de naam Kees heeft gekregen. We gaan nu naar de CLI of de terminal in Pi OS. Ga naar de directory waar het programma is opgeslagen en bekijk met ls de bestandsnaam. Je zal zien dat het als extensie .py heeft meegekregen. Dit is de standaard extensie voor Python-programma's. Omdat Python geen direct uitvoerbare code produceert, heb je altijd een Python-interpreter nodig om je programma's te kunnen uitvoeren. Voer op de CLI-prompt maar eens in:

Python3 Kees

Dit keer krijgen we dezelfde output als eerder in de Python Shell, maar nu direct in de CLI. Hiermee is Kees

een volwaardige Linux-opdracht geworden, met de mogelijkheden van piping en redirection zoals eerder besproken.

Let wel op dat je de 3 niet vergeet. Probeer maar eens wat er gebeurt als je invoert:

Python Kees

Het werkt wel, maar de resultaten zijn toch anders dan verwacht. Zoals de vorige keer aangegeven: versie 2 en versie 3 van Python zijn niet uitwisselbaar. Op de Pi verwijst Python naar versie 2, en Python3 naar versie 3. ←

PENTAGAN BOOKS

is op zoek naar:

Een enthousiaste vakspecialist / schrijver voor het updaten van de boeken van Brenda Westra

De boeken van Brenda Westra worden nog steeds volop gelezen. We willen ervoor zorgen dat ook in de toekomst (aankomende) vakmensen deze boeken kunnen blijven gebruiken. Helaas is Brenda in 2015 overleden en dus zoeken we een vakspecialist die in de stijl van Brenda (leren is leuk én begrijpelijke taal) de boeken up-to-date wil houden.

Als je geïnteresseerd bent ontvangen we graag je sollicitatie op:

sollicitatie@pentaganbooks.nl

Kijk voor meer informatie op www.pentaganbooks.nl

Opleidingen

Maak het u zelf gemakkelijk en gebruik de gratis NBA Opleidingen PE-tool.

Bekijk zelf de voordelen:

- Gratis gebruik van de NBA Opleidingen PE-tool
- Eenvoudig in te loggen via www.nbaopleidingen.nl
- Makkelijk bijhouden van de voortgang van jouw ontwikkelactiviteiten
- De leerdoelen en leeractiviteiten staan op één plek
- Geef uw collega's of werkgever inzage in uw plan
- Makkelijk uploaden van deelnamebewijzen en andere bijlagen in de tool
- De tool is ook beschikbaar in app-vorm

NBA Opleidingen
helpt u gratis bij het
samenstellen van
uw **PE-Portfolio**

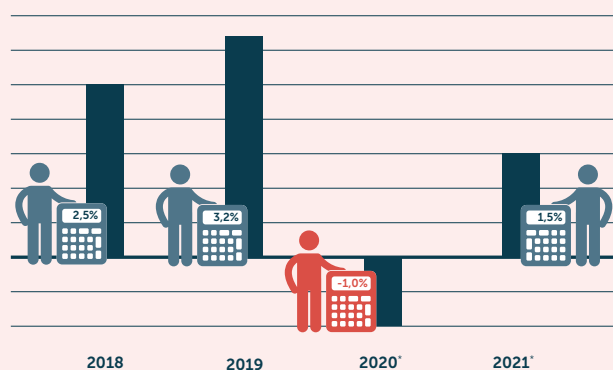
De NBA Opleidingen PE-tool is beschikbaar via www.nbaopleidingen.nl,
log in op *mijn nba opleidingen*.

BECIJFERD: CORONA & ACCOUNTANCY

Na een goed eerste kwartaal nam in 2020 de vraag naar adviesdiensten bij accountantskantoren als gevolg van de coronacrisis vanaf het tweede kwartaal af. Dat zorgde voor een volumedaling van 1 procent, maar hogere tarieven zorgden desondanks voor een omzetgroei in de branche van 1 procent. De hogere tarieven zijn deels het gevolg van de krappe arbeidsmarkt. Het aantal vacatures nam weliswaar iets af, maar de vraag naar accountants is nog altijd groot. Dit jaar neemt het volume naar verwachting met 1,5 procent toe, als met het aantrekken van de economie ook de vraag naar advies weer aantrekt.

Volumegroei accountancy

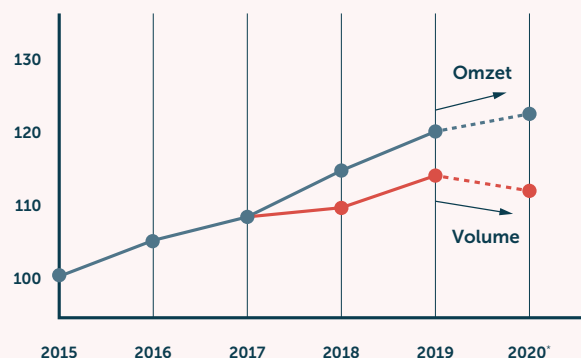
ten opzichte van het jaar daarvoor

Bron: CBS, *ramingen ING Economisch Bureau

Indexcijfers omzet en volume accountancy

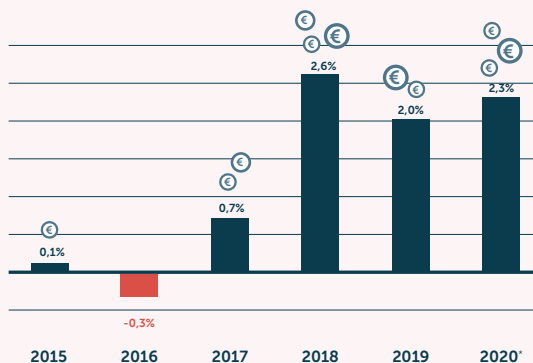
2015=100

Bron: CBS, raming 2020 en bewerking ING Economisch Bureau

Gerealiseerde tarieven

jaar-op-jaar

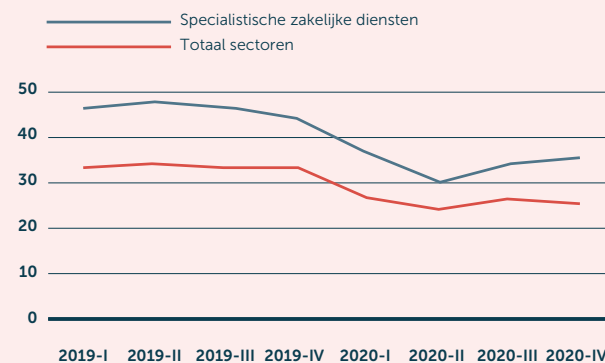

* tot en met derde kwartaal 2020

Bron: CBS, raming 2020 en bewerking ING Economisch Bureau

Openstaande vacatures

per duizend banen

Bron: CBS

accountants hebben Speedbooks helemaal niet nodig

...maar uw klanten wel

U doorgrondt in no-time spreadsheets. Benchmarkt cijfers, past kpi's toe en rekt meerjarenplannen door. Allemaal gesneden koek voor u als specialist. De echte uitdaging komt pas daarna: hoe legt u alles helder uit aan uw klant? Want de meeste van

uw klanten hebben al moeite met het doorgronden van hun eigen cijfers. En vinden het lastig om uw adviezen te interpreteren. Laat staan te begrijpen en ernaar te handelen. Wat uw klanten nodig hebben, is gevoel bij de cijfers. Dat verdienen ze.

Speedbooks vertaalt uw vakkennis naar inzicht voor de klant. En we hoeven u vast niet te vertellen hoe belangrijk een tevreden klant is.

speedbooks
#1 rapportagesoftware

DOCUDRAMA

Making it balance: will the work be worth it? (2020)

TEKST LUC QUADACKERS

Drie Amerikaanse studenten - twee meisjes en een jongen - staan op de drempel van studie naar werk. Da'rell is een Afro-Amerikaanse jongen, 21 jaar oud en al vader. Leilani is 22 en komt uit Guam, een Amerikaans eiland in Micronesië. Sobia is van Indiase komaf. Ze zijn alle drie zoekende. Da'rell naar stabiliteit en zekerheid voor zijn gezin, Sobia naar erkenning van haar moeder (die wil dat ze arts of verpleger wordt; want "dat hoort nu eenmaal bij vrouwen") en Leilani naar een goed inkomen, zodat ze een huis kan kopen en voor haar ouders en zus kan zorgen. En oh ja: uiteraard zoeken ze naar werk dat voldoening biedt en zin geeft.

Het werken bij een big four-kantoor biedt voor dat alles een lonkend perspectief. Maar hun twijfel is tastbaar. Het geld en de carrière-mogelijkheden spreken aan, maar ook horen zij de horrorverhalen over onmenselijke piekuren. Hoe zal het gaan met de *work-life-balance*? En willen ze wel altijd bij een accountantskantoor blijven werken?

Met deze vragen, wensen, hoop en onzekerheden in hun bagage reist het drietal in de zomer van 2019 in een enorme camper in 21 dagen van Austin naar Boston. Ze interviewen twaalf

accountants, waaronder de Afro-Amerikaanse Michael Horsey die zijn eigen accountants-kantoor heeft ("op de hoek van de straat zitten bedelen, dat is pas stressvol"), voormalig partner en nu coach met eigen bedrijf Sarah Elliott ("het werk bij een big four is een onderdeel van jouw reis, je ontdekt zelf wat je graag wilt en interessant vindt"), bakker en blogger en ex-auditor Bryan Ford ("ik heb het nog nooit zo leuk gevonden om een spreadsheet te openen"), Dawn Brolin (*accounting cop* met kogelvrij vest) en Cathy Engelbert, de eerste vrouwelijke ceo ooit van een big four-kantoor (Deloitte) en nu werkzaam bij de Women's National Basketball Association. Kortom: je kunt alle kanten op!

Engelbert geeft misschien wel het mooiste advies (vrij naar auteur James Patterson): "Het leven is als jongleren met vijf ballen: werk, familie, gezondheid, vrienden en integriteit. Je zult ontdekken dat werk een bal van rubber is: als die valt, dan stuitert hij terug. De overige ballen zijn van glas en lopen mogelijk onherstelbare schade op als ze vallen..."

(Uit de serie *Roadtrip Nation*,
link: <https://roadtripnation.com/roadtrip/audit>)

MET AGROMODULE REALTIME INZICHT IN KENGETALLEN

Als accountantskantoor voor jouw klanten in de agrarische sector de cijfers van de facturen zo naar de boekhouding laten doorlopen? Zodat zij 24/7 inzicht hebben in hoe ze ervoor staan met het agrarische bedrijf? Dat kan met factuurverwerkingsprogramma Basecone en boekhoudpakket Twinfield, beiden van Wolters Kluwer. Beide cloudapplicaties zijn uitermate geschikt voor het mkb, maar zijn ook ideaal inzetbaar in sectoren zoals agro, zorg en bij webshops.

Het verzorgen van de boekhouding voor agrariërs is net even anders dan die van andere bedrijven. Dat hoeven we het accountantskantoor voor de agro natuurlijk niet te vertellen. Maar dat er veel efficiëntievoordeel zit in het koppelen van de factuurverwerking van al die leveranciers van agrariërs aan de boekhouding, kan wel een eye opener zijn. "We kunnen het dagelijkse werk vergemakkelijken met het automatisch inlezen van agro-informatie", stelt David de Haan, key accountmanager bij Twinfield. Albert Roos, zelf registeraccountant en senior-adviseur Basecone: "De dienstverlening van accountantskantoren in de agro verschuift van puur de administratie naar adviezen, prognoses, tussentijdse rapportages en het maken van begrotingen. Om dat te kunnen doen, wil je de administratie zoveel mogelijk geautomatiseerd laten verlopen."

REALTIME INZICHT

De combinatie van Basecone en Twinfield levert een agrariër realtime inzicht op in zijn kengetallen. Roos: "Dat gaat verder dan banksaldo en omzet, maar bijvoorbeeld ook over de gemiddelde kosten of diep-

gaande analyses van gewas- en veesoorten." De Haan: "Agrariërs zijn continu bezig. De hele dag door zijn ze op het land aan het werk of bezig met hun vee. Als accountantskantoor wil je de agrariër zo goed mogelijk ondersteunen. Zo hoeft hij zo min mogelijk tijd bezig te zijn met administratie. Tegelijkertijd wil hij natuurlijk wel weten hoe hij ervoor staat. Juistheid en accuraatheid van de cijfers zijn dan belangrijk, zeker omdat het een branche is die gevoelig is voor kosten en opbrengsten."

ONLINE COMBINATIE EN EDI-CIRCLE

De online combinatie Basecone en Twinfield biedt het beste van twee werelden. Deze combi is specifiek gericht op de agro. Roos: "Bij Basecone hebben we de agromodule ontwikkeld. Die kun je als accountantskantoor eenvoudig combineren met de boekhoudsoftware van Twinfield. Hiermee zijn er diverse extra velden beschikbaar voor het verwerken van aantallen, gewichten en vennootcodes. Daarnaast is er een integratie met Join-Data/EDI-Circle. Zo stromen bijvoorbeeld in- en verkoopfacturen

direct door naar de juiste velden in het boekhoudpakket. De leveranciers en de agrariër wisselen hun data uit via het EDI-platform. Zo zie je als accountantskantoor, maar ook als agrariër zelf realtime hoe je er wat betreft kosten en opbrengsten voorstaat. Dat in tegenstelling tot een papieren traject via de post waar het soms een maand duurt voordat een factuur geboekt is. Met alle foutgevoeligheid van dien."

ACTIVAMODULE

De Haan wijst ook op de specifieke activamodule van Twinfield. "Daarmee kun je als accountantskantoor voor de agrariër vanuit verschillende regimes cijfers rapporteren. De cijfers uit één bron zijn bruikbaar voor fiscale-, bedrijfseconomische- en commerciële doeleinden. De vaste activamodule is integraal gekoppeld aan de boekhouding. Van aanschaf tot afschrijving. Dat is handig voor de boer. Het gaat met landerijen, vee en stallen al gauw om miljoenen. Dat moet financieel goed worden geregistreerd, compleet met afschrijvingen en de fiscale componenten. Regelmatig zie je ook dat vader een stap terugdoet, maar nog wel met

Albert Roos (links) en David de Haan

een entiteit eigenaar blijft van de stallen. Of dat ze samen een VOF oprichten of juist bij een pensioen weer uit elkaar trekken. Kortom, het komt vaak voor dat activa gesplitst of samengevoegd moet worden. Dan is dit een hele handige module die ook nog eens uniek is. Geen ander online boekhoudpakket heeft dit. We voegen met onze kennis van het domein hier echt slimme functies toe."

Aansluitend heeft Roos het over de rekeningen-courantmodule. "Als een agrarisch bedrijf uit meerdere entiteiten bestaat, kunnen leveringen, gedeelde kosten en onderlinge vorderingen direct in de rekeningen-courant van de entiteiten worden geboekt. Hiermee kun je tijd besparen en de onderlinge rekeningen-courant sluiten altijd aan. Zo kloppen de administraties van de entiteiten altijd en is de foutmarge nul."

DASHBOARDS

Als laatste noemen beide heren de mogelijkheid om dashboards te maken, bijvoorbeeld met Power BI. De Haan: "We kunnen de data ontsluiten zodat je als accountantskantoor grafische overzichten kan maken. Bijvoorbeeld dwarsdoorsnedes op basis van vee- of gewassoort of op basis van kostenplaatsen. Twinfield is wat dat betreft heel eenvoudig te koppelen met diverse programma's. Ook dat is een pre voor accountantskantoren, ook in de agro."

Kortom, alle reden om aan de bel te trekken dat er vanuit Basecone en Twinfield een gezamenlijke oplossing voor de agrarische sector is. Roos tot slot: "We zien in de markt dat veel accountantskantoren die werken voor de agrarische sector om zich heen kijken. Welke software willen we gebruiken? Tegen

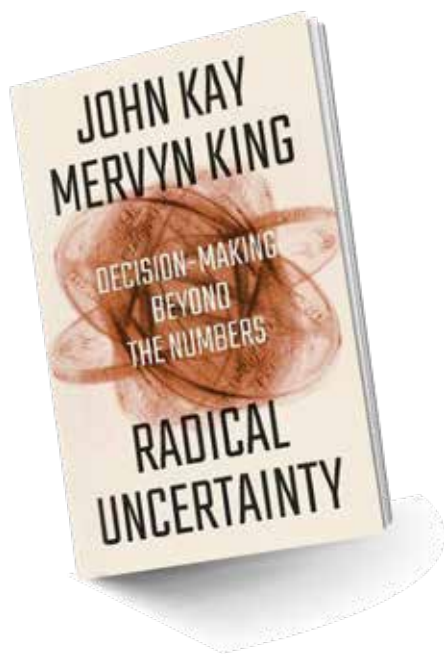
hen zou ik willen zeggen: neem ons mee in je overwegingstraject. Het is meer dan de moeite waard."

Kort op de bal spelen in agro

Accon AVM is van oudsher toonaangevend in de agrosector. Juist in deze sector is kort op de bal spelen van groot belang. Tim Ranshuysen, directeur Innovatie & Digitalisering én directeur Samenstellpraktijk Accon AVM adviseurs en accountants: "Wij maken het administratieve proces voor onze klanten zo eenvoudig en inzichtelijk mogelijk door de kracht van Twinfield Boekhouden te combineren met de digitale automatisering van Basecone. De administratie is altijd bij en we kunnen onze klant beter adviseren op basis van de juiste cijfers en meest actuele data."

Radical uncertainty

Dat de toekomst onzeker is, was altijd al zo. Maar sinds maart 2020 is de hele wereld stevig met de neus op de feiten gedrukt. En ondertussen draait alles natuurlijk gewoon verder, en we moeten nog steeds beslissingen nemen voor de toekomst.

Beslissingen nemen proberen we met behulp van zoveel mogelijk zekerheid te doen. En daarmee gaan we vaak de mist in, aldus de Engelse schrijvers/economen John Kay en Mervyn King. Zekerheid en minimalisering van risico's zoeken we in economische en wiskundige modellen, maar die bieden op hun best schijnzekerheid. Althans, je mag vooral bijvoorbeeld zekerheid verwachten in de natuurkunde en ook ruimtevaart waar de natuurwetten exact te

voorspellen zijn, maar in de reële economie geldt dat niet. Zodra gedrag, verwachtingen, wensen en angsten van mensen een rol gaan spelen, gaat elke zekerheid over toekomstverwachtingen overboord. *"Much economic advice is bogus quantification"* aldus beide heren.

We moeten ons dus ontdoen van de verleiding om risico's en onzekerheden te kwantificeren. Deze *lure of probabilities* wordt in deel 2 besproken. Kom ook niet in de verleiding om de onzekerheden en risico's in de wereld en in ons eigen leven krampachtig proberen te managen. Daar is ondertussen dan wel een hele bedrijfstak voor opgericht (risk management en ook compliance) maar die hebben we eigenlijk helemaal niet nodig. Accepteer de onzekerheden gewoon, lijken Kay en King in dit boek te verwoorden. En al helemaal als de onzekerheid een *radical uncertainty* is. Deze term gebruiken zij voor situaties die geheel niet voorspeld of voorzien kunnen worden op basis van kansberekening, historische data en dergelijke.

Alles zomaar accepteren dan maar? Nee, gelukkig niet. We kunnen strategieën ontwikkelen die ons voorwaarts helpen, maar dusdanig flexibel zijn dat onverwachte gebeurtenissen er in kunnen worden opgenomen als ze zich voordoen, zodat niet alles tot een krakende standstil leidt. Overigens doen de auteurs economische modellen niet geheel in de ban. Ze kunnen zeker nuttig zijn maar onderken - veel meer dan momenteel politici, beleidsmakers en economen doen - dat het hulpmiddelen zijn. Modellen kunnen zeker een bepaalde voorspellende waarde hebben, maar uitkomsten staan niet vast en kunnen soms met een kleine update van de gebruikte bronneninformatie ineens tot een heel andere voorspelling leiden. De ondertitel van het boek geeft ook duidelijk aan waar de auteurs uiteindelijk heen redeneren: *decision-making beyond the numbers*. Voorbij de cijfertjes en modellen dus.

Kay en King gebruiken leuke voorbeelden door het hele boek heen. Plato en Aristoteles komen - terecht - langs, heel veel politici en historische wereldleiders, bekende economen en denkers, maar ook een vrije trap van David Beckham in een belangrijke kwalificatiewedstrijd resulterend in een beslissende goal (ja, we hebben het over *foeballu*) dient als illustratie van een bijna instinctieve handeling, waarvan de kans eigenlijk niet te berekenen is.

Mede dankzij deze voorbeelden en een behoorlijk toegankelijke schrijfstijl leveren Kay en King een interessant boek af, waarin een aloud spreekwoord keurig overeind blijft staan; 'voorspellen is moeilijk, zeker als het de toekomst betreft'. Maar ze geven de lezer zeker wat handvatten mee voor een meer zekere blik op de toekomst. Of ze daarvoor per se 500+ pagina's nodig hadden valt te betwisten, maar hun goed gekozen voorbeelden maken veel goed. Eigenlijk is het hele boek namelijk in één zin samen te vatten: Af en toe gebeuren er onverwachte dingen, schrik niet maar neem ze mee in jouw beslissingen.

Tot slot, wat zou je graag willen dat de personen die ná de financiële crisis van 2008 de verantwoordelijkheid hadden het financieel-economische systeem opnieuw in te richten, dit boek tot hun beschikking hadden gehad. Dat had wellicht tot minder modellen en gedetailleerde voorschriften geleid, maar wel tot meer stabiliteit.

John Kay en Mervyn King: Radical Uncertainty - decision-making beyond the numbers, W.W. Norton & Company 2020, ISBN 978-1-324-00477-6

Werk heeft het gebouw verlaten

Meest gehoorde uitspraak in 2020: "Sorry, ik stond nog op mute." Meest gehoorde uitspraak in de eerste maanden van 2021: "Ik mis mijn collega's zo."

Beide hebben direct te maken met het thuiswerken, dat al een jaar de norm is. Maar vooral die tweede laat zien dat het vele thuiswerken in een toekomstig postcorona tijdperk niet per se dé norm hoeft te worden. Momenteel lijken de meningen nog verdeeld; iedereen blijft lekker thuiswerken, geen files, heerlijk mijn eigen dag indelen, versus de aanhangers van het 'terug naar kantoor'-model. De waarheid zal er wel ergens tussenin liggen.

Tijd dus om de boel eens op een deskundig rijtje te zetten. Entree Jitske Kramer, die met een corporate antropologieblik het huidige werkende leven eens goed analyseert. Ze beschrijft de hybride werkvormen én het hybride leiderschap dat momenteel wordt gevraagd en naar verwachting nog wel een tijdje de standaard zal zijn. Met veel aandacht voor de menselijke factor. Zoals verschillende mogelijkheden voor online koffiemomentjes met collega's (heeft u op kantoor al een Koffie-Nu!-appgroep?), positief roddelen, inloopuurtjes in Teams voor de leidinggevende en dergelijke.

In elk geval bekijkt Kramer de (on)mogelijkheden van werken in coronatijd met een positieve blik. Dit vraagt wel om de nodige actie van iedereen, van werkgever tot werknemer, om bereid te zijn tot andere en nieuwe werkvormen. Voor het omgaan met veranderingen heeft Kramer de nodige algemene antropologische tips, die gelukkig ook prima toepasbaar zijn op deze coronatijden.

Tot slot geeft Kramer de nodige tips voor leiderschap in transformatie. Belangrijkste les? Bied perspectief. Inderdaad, want het motto van dit boekje lijkt toch duidelijk te zijn "we kunnen dit". Inderdaad, merci Jitske.

Jitske Kramer: Werk heeft het gebouw verlaten - anders samenwerken na de corona cultuurschok, Boom 2020, ISBN 978 90 244 3971 3

ELLY'S BOEKBLOG

Principles of International Auditing and Assurance

Een studieboek over auditing? Wie wil dat nou lezen, behalve de studenten voor wie het verplicht is? Nou, ik dus. Rick Hayes, Philip Wallage en Peter Eimers schreven een prima (Engelstalig) studieboek en naslagwerk.

De hoofdstukken dekken eerst algemene zaken af, inclusief fraude. Daarna volgt het auditproces en het boek sluit af met specifieke onderwerpen, waaronder de inzet van technologie. Ik las de algemene hoofdstukken integraal en de hoofdstukken specifiek over het auditproces als naslagwerk. De best wel uitgebreide samenvattingen per hoofdstuk zijn daarvoor ideaal en maken deze stevige pil goed behapbaar. Stevig, ja, en smeug! Formeel, ja, en actueel! Grondig, ja, en grappig!

Grappig? Jazeker! De ISA's en toelichtingen zijn formeel van toon en vond ik bij vlagen taai. Veel tabellen, illustraties, rapportagevoorbeelden, (examen)vragen, plus waar-gebeurde en verzonnen casussen maken het smeug. Zoals de casus van voetbalclub Champions NV, die in diverse hoofdstukken terugkomt. Ik zat hardop te lachen bij die over de verwerking van de potentiële transfer van speler TheLight naar de Italiaanse club TheOldLady.

Een aanrader dus voor externe accountants. Ook voor alle studenten accountancy. Voor bestuursleden, commissarissen en toezichthouders die met externe accountants hebben te maken. Voor de rest van het bedrijf, die geen idee heeft wat die accountants eigenlijk doen. Voor journalisten, die liever zin dan onzin over accountants schrijven. Voor Tweede Kamerleden... Voor wie niet? Lees meer en discussieer over dit boek op <https://community.nba.nl/group/boekinspiratie>.

Rick Hayes, Philip Wallage en Peter Eimers: Principles of International Auditing and Assurance. Amsterdam University Press 2021 ISBN 9789463720069

Elly Stro Cloeck is project- en interimmanager GRC, audit en accountancy. Ze schrijft recensies en samenvattingen van managementboeken, te vinden op 1001managementboeken.nl.

NBA steunt plan voor internationale standaarden voor duurzaamheidsinformatie

De NBA heeft haar steun uitgesproken aan de IFRS Foundation, voor het ontwikkelen van internationale standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving.

Dat staat in een commentaar van de NBA dat aan de IFRS Foundation in Londen is gestuurd, als reactie op een *Consultation Paper on Sustainability Reporting*. De beroepsorganisatie onderschrijft de behoefte aan en relevantie van consistente, vergelijkbare en betrouwbare duurzaamheidsinformatie. Volgens de NBA is de IFRS Foundation ook de juiste partij om het voortouw te nemen bij wereldwijde standardsetting.

De zorgvuldige totstandkoming van standaarden voor niet-financiële informatie en de steun van veel betrokken partijen is belangrijk, maar ook snelheid is zeer wenselijk. Dat vraagt om een pragmatische aanpak voor de korte termijn.

Niet alleen klimaat

De NBA benadrukt in haar reactie op het consultatiedocument dat klimaat nu vaak bovenaan staat bij duurzaam-

heidsverslaggeving, maar ook andere duurzaamheidsthema's moeten onderdeel van de standaarden worden. Daarbij kan worden gedacht aan natuurlijke hulpbronnen, arbeidsomstandigheden, diversiteit en fraudepreventie.

Ook andere partijen, zoals Accountancy Europe, Eumedion en IFAC hebben gereageerd op de voorstellen van de IFRS Foundation.

Accountantskamer: doorlooptijd tuchtzaken korter

De gemiddelde doorlooptijd van tuchtzaken bij de Accountantskamer is in 2020 gedaald tot 211 dagen. Een jaar eerder was dat nog 285 dagen.

Dat blijkt uit het jaarverslag over 2020 van de Accountantskamer. Verlaging van de doorlooptijd was een van de doelen die de kamer zich had gesteld aan het begin van het jaar. In 2020 heeft de Accountantskamer in 215 zaken een uitspraak gedaan. Het ging daarbij om 148 algemene uitspraken en 67 PE-zaken. Van de 148 algemene zaken werden er 45 gegrond verklaard en legde de Accountantskamer een maatregel op. Van de PE-zaken waren er 36 gegrond.

De coronacrisis bracht ook beperkingen met zich mee voor het werk van de Accountantskamer. Na een noodgedwongen sluiting konden in mei 2020 de zittingen in de rechtbank worden hervat nadat zittingzalen 'corona-proof' waren gemaakt. Enkele zaken zijn digitaal behandeld.

Digitalisering

De Accountantskamer zet voor 2021 in op verdere digitalisering van het werkproces. De kamer is gestart met een pilot waarbij een aantal partijen processtukken digitaal aanleveren. "Integriteit en veiligheid van het dossier staan daarbij voorop", aldus voorzitter Sandra Schreuder.

Andere zaken waarvan de Accountantskamer hoopt dat die dit jaar hun beslag krijgen zijn de uitbreiding van het aantal leden van de kamer en de mogelijkheid om accountants een corrigerende maatregel op te leggen, gericht op de ontwikkeling van kennis en vaardigheden. Daarvoor is een wetsvoorstel in de maak.

Einde aan reeks webinars over nieuwe PE-regeling

Ruim vijfduizend NBA-leden hebben sinds september 2020 deelgenomen aan de serie webinars van de beroepsorganisatie over de nieuwe PE-regeling. De reeks is nu afgerond. Leden wilden vooral weten hoe ze aan hun nieuwe verplichtingen kunnen voldoen en op welke manier de NBA dat toetst.

Hoe leg ik mijn portfolio vast en wanneer moet ik dat inleveren, was één van de meestgestelde vragen tijdens de negentien NBA-webinars over de nieuwe opzet van de permanente educatie, die sinds dit jaar voor alle accountants van kracht is. Het nieuwe PE-model gaat uit van eigen verantwoordelijkheid en keuze-

vrijheid van NBA-leden bij PE-activiteiten. Ze kunnen kiezen voor klassikale opleidingen, maar ook voor intervisie, *learning on the job*, *coaching*, *e-learning* en zelfstudie; zolang er maar aansluiting is bij de eigen beroepspraktijk. Er is niet langer sprake van een minimum aantal te behalen PE-uren.

Vormvrij

Alle PE-activiteiten worden vastgelegd in een persoonlijk portfolio. Dat is vormvrij, zolang maar duidelijk wordt gemaakt wat de eigen werkzaamheden zijn, welke leerdoelen worden benoemd en welke PE-activiteiten leden verrichten in het kader daarvan. Ook de behaalde leerresultaten moeten

worden vastgelegd. Voor het beheer heeft de NBA een PE-tool ontwikkeld, maar ook andere soorten bestanden zijn mogelijk.

Leden moesten voor 1 april 2021 hun plan van aanpak vastleggen. Uiterlijk op 31 januari 2022 moeten ze vervolgens verklaren dat ze aan de PE-verplichting over 2021 hebben voldaan. De NBA houdt jaarlijks steekproeven op portfolio's van individuele leden. Voor leden die geen PE-webinar hebben bijgewoond is een video met nadere uitleg beschikbaar. Ook is alle informatie over de nieuwe PE-regeling samengevoegd op de NBA-website.

NBA vraagt kantoren om deelname aan pilot fraude en continuïteit

De NBA vraagt accountantskantoren met een controlevergunning om deel te nemen aan een pilot rondom het rapporteren over fraude en continuïteit bij niet-oob-controleklanten.

Dat schrijft de beroepsorganisatie in een brief aan alle accountantsorganisaties die wettelijke controles uitvoeren. In het najaar van 2020 heeft de NBA aan de Tweede Kamer toegezegd het beleid rondom fraude en continuïteit "duidelijker en meer zichtbaar" tot uitdrukking te willen brengen.

Binnen de Stuurgroep Publiek Belang is als vervolg daarop afgesproken een pilot te houden over het boekjaar 2020. Daarvoor is elke accountantsorganisatie in de stuurgroep gevraagd om bij vijf niet-oob-controleklanten te rapporteren in de controleverklaring over fraude en andere non-compliance risico's.

Verbreiding

Omdat daarop positief is gereageerd is besloten de pilot te verbreiden

naar alle accountantsorganisaties met controlevergunning. Die kunnen de pilot in een "free format" invullen. Daarbij gaat het zowel over het rapporteren over aanwezige maatregelen voor frauderisicobeheersing bij de cliënt, als over werkzaamheden verricht in het kader van de continuïteit.

Doel van de pilot is tegemoet te komen aan de toezegging van de NBA aan de politiek om op korte termijn meer transparant te zijn op de onderwerpen fraude en continuïteit. "Hierbij realiseren wij ons dat wij in deze drukke periode een beroep op u doen", schrijft NBA-voorzitter Marco van der Vegte. "Echter, het free format-karakter van de pilot geeft de accountantsorganisaties ruimte voor eigen interpretatie en oefening en biedt de gelegenheid goede voorbeelden te verzamelen.

Tegelijk zal de pilot een eerste proeve zijn in een verder bewustwordingsproces dat accountants tezamen met de cliënten gaan ondervinden."

Evaluatie

Bedoeling van de NBA is om rond de zomer een evaluatie van de pilot uit te voeren en de uitkomsten mee te nemen "in het vervolgproces naar een (mogelijk) verplichte invoering voor alle accountants", waarin ook de beroepsreglementering en opleidingskant worden meegenomen.

De kantoren wordt gevraagd om uiterlijk eind juni een lijst van minimaal vijf cliënten (of minder bij een beperkte controleportefeuille) aan te leveren, die betrokken worden in de pilot.

Verplicht thema 'Continuïteit' voor accountants in business

De basis van de financiële functie is het voorzien van betrouwbare en relevante informatie aan en over de organisatie. Het bewaken van de continuïteit en het beheersen van de organisatie is de belangrijkste doelstelling van een accountant in business.

Het NBA-bestuur heeft voor 2021 het onderwerp 'Continuïteit' als verplicht onderwerp vastgesteld. Als accountant in business betekent deze verplichting dat je 'Continuïteit' verplicht als leerdoel opneemt in je PE-Portfolio. Je besteedt (minimaal) vier uur aandacht aan een thema, gerelateerd aan het onderwerp 'Continuïteit'.

Hieronder een selectie van cursussen:

Summer School 2021: Continuïteit en crisis

Data en locaties: 4, 5 en 6 augustus in Den Dolder
of 25, 26 en 27 augustus in Noordwijk.

Webinar
**Continuïteit
en inzicht
liquiditeit**

Diverse data,
online

**Controller &
Continuïteit**

Diverse data,
Wijchen

Webinar
**Invloed van de
coronacrisis op
fraude**

Diverse data,
online

**Dynamische
sturing in
turbulente
tijden**

Diverse data,
Utrecht

Op nbaopleidingen.nl vind je een uitgebreide selectie van cursussen waarvan het thema aan het onderwerp 'Continuïteit' gerelateerd kan worden. Van belang is dat je als accountant in business goed beoordeelt hoe je keuze past binnen je eigen ontwikkeling en wat daarmee bereikt moet worden.

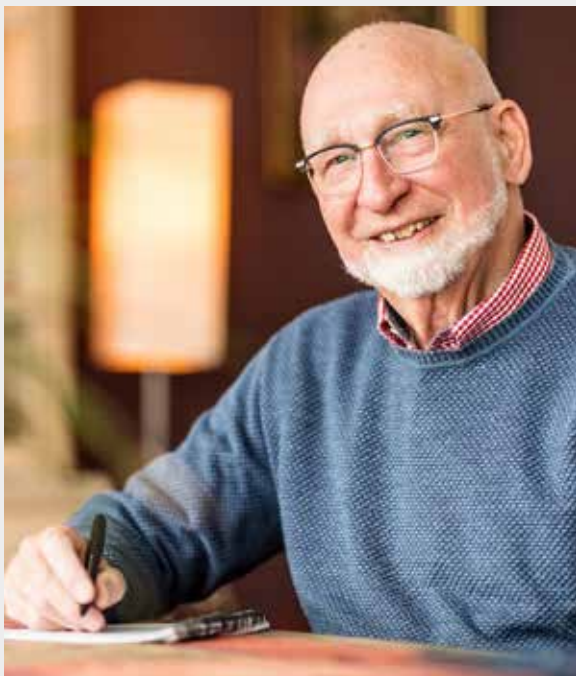
Heb je vragen? Bel of mail ons, wij helpen graag! **020 30 10 330 / opleidingen@nba.nl**
Bekijk het cursusaanbod op **www.nbaopleidingen.nl**

Opleidingen

NBA

IN HERINNERING GERRIT LAAN

(1 mei 1942 – 10 februari 2021)

Een accountant, belastingadviseur en vooral mkb-adviseur in hart en nieren, aldus Henk-Willem Laan, zoon van Gerrit Laan, na het overlijden van zijn vader. Gerrit Laan werd geboren in een arm gezin en ging op zijn zestiende aan het werk om te verdienen. Hij is goed in boekhouden en begint daarom bij belastingadvieskantoor Arends. In de avonduren studeert hij verder. Op zijn 24ste wordt hij al lid van de maatschap van het snelgroeiende kantoor Arends. Na een fusie met het kantoor van Gert de Jong in de jaren tachtig ontstaat De Jong & Laan, een organisatie met uiteindelijk 23 kantoren en zevenhonderd medewerkers. Gerrit Laan hield van zijn vak, stond voor de normen en waarden van het accountantsberoep en had weinig op met de steeds hogere tarieven voor accountants. Laan ging met pensioen in 2006, maar bleef actief als bestuurslid, penningmeester en uiteindelijk voorzitter van stichting Novak. "Met het overlijden van Gerrit Laan verliest Novak een inspirator en een bekwaam en toegewijd bestuurder die oog had voor de menselijke kant", aldus Novak-directeur Guus Ham.

Gerrit Laan overleed op 10 februari na een kort ziekbed aan het coronavirus, in zijn woonplaats Ede. Hij was 78 jaar oud.

Herziene handreiking over gevolgen coronapandemie

De NBA heeft een herziene versie gepubliceerd van NBA-handreiking 1147 'Gevolgen coronapandemie voor accountants'.

In de oorspronkelijke handreiking staat dat het uit efficiencyoverwegingen verstandig kan zijn waar mogelijk de NOW-controle zoveel mogelijk tegelijkertijd met de jaarrekeningcontrole uit te voeren. De praktijk leert dat de afronding van NOW-onderzoeken vertraging oploopt en het accountantsproduct nog niet beschikbaar is op het moment dat een verklaring bij de jaarrekening moet worden afgegeven.

Voor zover de steun van materieel belang is voor de jaarrekening, is relevant dat een goede inschatting gemaakt moet kunnen worden van de subsidie van de NOW bij het samenstellen van de jaarrekening, of bij de afronding van de jaarrekeningcontrole. De nieuwe paragraaf 4.2.4 geeft handvatten aan de accountant hoe hier in verschillende situaties mee kan worden omgegaan.

De herziene handreiking is beschikbaar via nba.nl.

IN MEMORIAM

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van zes collega's.

- **Leendert den Boer AA**, Middenmeer, overleden 17 februari 2021, 85 jaar
- **Gerben Pieter Groustra RA**, Nederhorst den Berg, overleden 6 februari 2021, 67 jaar
- **Robert Hamelynck RA**, Amsterdam, overleden 31 december 2020, 81 jaar
- **Derk Laan RA**, Rhenen, overleden 21 februari 2021, 76 jaar
- **Cornelis van Minnen RA**, Apeldoorn, overleden 7 februari 2021, 83 jaar
- **Frank Antonius Theodorus Voss AA**, Heumen, overleden 13 februari 2021, 48 jaar

Per saldo

MARC SCHWEPPE

Marc Schweppe is hoofdredacteur van Accountant en Accountant.nl.

De lastige controleur

Bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart stemde ik op Pieter Omtzigt. Dat was niet voor het eerst trouwens. Naast mij stemden nog eens 342.471 mensen op deze luis in de pels van de politiek; goed voor vijf kamerzetels. Omtzigt is de lastige controleur, de man die de onderste steen boven wil krijgen, die alle documenten wil inzien waarop de Tweede Kamer recht heeft. En dan liever niet zwartgelakt vanwege 'beleidsopvattingen van ambtenaren'. Als Kamerlid is hij, samen met Renske Leijten van de SP, een voorbeeld voor de 148 anderen. De Kamer controleert de regering, zo hoort het. Omtzigt is de professioneel-kritische accountant van de Tweede Kamer.

De val van het kabinet over de kindertoeslagenaffaire was de uitkomst van een jarenlange strijd van die kritische controleur, enkele van zijn collega's en journalisten, tegen een overheid die liever de waarheid onder de pet hield, omdat de reputatie van ministers en ambtenaren belangrijker was dan de schrijnende gevolgen voor onschuldige burgers. Die jarenlange strijd maakte dat Omtzigt ons land typeerde als 'bananenmonarchie'. In mijn optiek leven we nog altijd in één van de meest keurige en aangeharkte landen van deze aardbol, maar dat er dingen niet goed gaan staat buiten kijf. "De taal van democratie

en recht is voor velen in Nederland een vreemde taal geworden", stelde informateur Tjeenk Willink vast. De overheid moet er alles aan willen doen om zo open en helder mogelijk verantwoording af te leggen over haar werkwijze en de besteding van collectieve middelen. Die overheid is er voor de burger, niet andersom. En kritische controleurs zouden niet moeten hoeven vechten om voldoende controle-informatie te verkrijgen.

Van lastige volksvertegenwoordigers naar lastige accountants is maar een kleine stap. Ook de professionele rekenmeesters wordt het soms moeilijk gemaakt om alle informatie op tafel te krijgen. En jarenlang was daar in het beroep ook minder aandacht voor. De bomen groeiden tot in de hemel, het vak werd internationaal en de dienstverlening kon niet breed genoeg zijn. Alles voor de klant. Dus werd een lastige controleur op aandringen van een grote opdrachtgever soms gewisseld voor iemand die meer de kwaliteiten van een soepele accountmanager bezat en het advieswerk naar binnen bracht. Van de gevolgen heeft het beroep nu nog last. De Enrons van deze wereld waren nodig om het moreel kompas te herijken.

Inmiddels mag een accountant weer kritisch zijn. Vraag maar aan Shell, dat een tik op de neus kreeg vanwege

de loze beloften rondom klimaatdoelstellingen in het jongste jaarverslag. EY vond er wat van en benoemde het klimaat en de energietransitie wijselijk tot *key audit matter* bij de controle van het olieconcern. Een actie die navolging verdient en past bij de verbreding van het beroep.

De nieuwe generatie accountants is groot geworden met een vuistdikke HRA, een scherpe toezichthouder, strakke procedures en een beroepseed voor het eigen moreel kompas. Het is een generatie die communicatief sterker is dan in het verleden bij accountants veelal het geval was. Fouten maken en je kwetsbaar opstellen mag inmiddels, al gaan bij echte incidenten nog de lamellen dicht. Op Clubhouse spreken ze wekelijks met verfrissende openheid over hun vak, hun twijfels, de werkdruk, de checklists en het belang van *soft skills*. In die virtuele huiskamer van het accountantsberoep voel je de passie voor hun rol als controleur. Daar word ik oprecht blij van. Ik vertrouw op die nieuwe generatie. Zolang ze ook maar lastig zijn. Net als Pieter Omtzigt. ←

Thuis in Audit en de wereld van onze klanten?

Bij Flynth groeien we stevig in Audit en zijn we continu op zoek naar nieuw talent. Kom je bij ons werken? Dan start je in een jong en dynamisch team met ambitieuze collega's. Jouw initiatief en inbreng als auditprofessional wordt gewaardeerd. En wij houden de balans tussen werk en privé goed in de gaten.

Werken als auditprofessional bij Flynth

Flynth heeft geen partnerstructuur, de eindverantwoordelijke externe accountants zijn in loondienst. De winst van Flynth wordt geïnvesteerd in onze organisatie en in onze mensen. Dat maakt ons onderscheidend en draagt bij aan onze informele en collegiale cultuur, gericht op samenwerking.

Data-gedreven controleaanpak

Wij investeren in innovatie. Onze controleaanpak is sterk data-gedreven, integreert technologische innovaties zoals data-analyse en audit automation. Daarmee wordt de kwaliteit van onze controle verbeterd en maakt het jouw werk als auditprofessional afwisselend en uitdagend.

Arbeidsvoorwaarden

Bij Flynth geven wij jou alle ruimte om jezelf te ontwikkelen, bijvoorbeeld door opleidingen en carrièreadvies. Jouw talent is ons uitgangspunt. Natuurlijk is je salaris passend, betalen wij je pensioen en kan je 30 dagen op vakantie. Ook een laptop en smartphone naar keuze, leaseauto, goede pensioenregeling en een incentive- en participatieregeling horen hier bij.

Kom werken bij Flynth, bijvoorbeeld als: gevorderd assistent accountant audit, controleleider audit of (senior) manager. Bekijk jouw mogelijkheden en onze vacatures bij Audit op www.werkenbijflynth.nl.

Flynth. Het beste advies dat we je kunnen geven.

FLYNTH
adviseurs • accountants

Ruim
260
cursussen

Welke PE-activiteiten gaat u ondernemen?

Nu uw plan van aanpak is ingevuld, is het zaak om activiteiten te kiezen die aansluiten bij uw opgestelde leerdoelen. Met een abonnement op PE-Academy heeft u onbeperkt toegang tot een uitgebreid cursusaanbod van ruim 260 actuele en praktijkgerichte cursussen van hoge kwaliteit. Haal inspiratie uit ons aanbod voor het invullen van uw PE-portfolio en kies voor thema's zoals NOW, compliance en continuïteit.

Maak kennis met ons cursusaanbod en probeer een gratis proefcursus:

www.pe-academy.nl/accountant-proef

Online nascholen bij PE-Academy

- Actueel en vakinhoudelijk
- Vooraanstaande docenten
- Tevens toegang tot de pakketten van advocaten, fiscalisten en notarissen

Bovenop je vakgebied